ORAS

Giedra, šilta, dieną 78°, naktį 58 laipsniai. Saulė teka 6:56, leidžiasi 6:20.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Gr. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLII Kaina 5c ...ago 8, Ill. Pirmadienis, Spalio-October 10 d., 1955 m. Price 5c 238

MOLOTOVAS APGAILI PADARYTAS KLAIDAS

Per daug žvejų už rašomojo stalo

Vilniaus žvejybos įmonėj yra 12 darbininkų ir 11 valdininkų, rašo komunistų "Tiesa"

BERLYNAS (Naujienų kor.). — Čia perspausdinama Bulotos straipsnis iš Lietuvos komunistų partijos organo "Tiesos". Straipsny, pavadintame "Žuvies įmonės veikla", rašoma:

"Visos įmonės ir gamyklos ką nors gamina. Tam jos ir yra įmonės, kad gamintų. O ką gamina Vilniaus žuvies įmonė?

— Nieko negamina, — paaiškina mums įmonės kontoroje. — O kur jūsų žuvys?

— Gi štai, ant sienos kabo, galite pasižiūrėti.

Ant sienos po stiklu tikrai gražūs paveiklėliai, kurie gali sudrebinti kiekvieno žvejo širdį. Čia ir ungurys, ir lašis ir keršis — visai kaip gyvi. Net džiaugsmas ima žiūrint, ir apetitas pakyla.

— Čia, matyt, jūsų produkcijos pavyzdžiai, kopijos, taip sakant. O gal dabar pasižiūrėsime į originalus? — teiraujamės toliau.

— Originalus? Originalai ežeruose plaukioja, ten jau jūs į juos patys pasižiūrėkite. O mūsų įmonėje tokių dalykų nebūna.

Taip mums ir nepasisekė pamatyti nors vieną tikrą žuvį žuvies gamykloje. O visa kita čia yra, viskas tiksliai pagal etatų sąrašą, nieko neprikiši. Yra direktorius, yra inžinierius žuvų gaudymo ir apdirbimo reikalams, yra vyr. buhalteris, sąskaitininkas ir t. t. Vienu žodžiu, viso administracinio personalo 11 žmonių.

O darbininkų? Darbininkų žymiai daugiau — viso 12 žmonių. Kaip motome kiekvienam darbininkui tenka po vieną administratorių. Tik vienas darbininkas liko nuskriaustas: tenka jam vargšui, dirbti be nuosavo viršininko. Tiesą sakant darbininkų daugiau ir nereikia. Argi jie ant tilto sėdės ir į žuveles veizės, kaip toje senoje dainelėje sakoma. Juk gamykla užsiima tik tuo, kad kolūkių žvejų sugautą žuvį perduoda prekybinėms organizacijoms. Išeina viskas kaip reikiant: vieni gaudo, kiti perka ir valgo, o įmonės darbuotojai žiūri iš šalies ir džiaugiasi. Tikrai išmoninga įmonė...

Liepos mėnuo šiemet įmonei buvo ypatingas — pirmą kartą po kelių metų buvo įvykdytas ir net viršytas gamybinis planas. Kolūkiuose žvejai ėmė ir sugavo per mėnesį net 320 centnerių. Visą likusią žuvį žvejai patys pristatė rajonų vartotojų kooperatyvams. O kodėl jiems nepristatyti. Yra toks nurodymas, kad žvejams pristačius šviežią žuvį tiesiog į parduotuvę, mokama žymiai brangiau. Tokiu būdu žuvies įmonėms belieka tik surinkti iš žvejų kvitus, įsiūti į bylą ir pranešti trestui, kad gamybinis planas viršytas. Vietoje žuvų jos perdirbinėja kvitus, ataskaitas ir kitus popierius.

Užeinam į Mažosios žvejybos trestą.

—Kokį tikslą turi tokios nežuvingos žuvies įmonės? — tiesiog klausiame tresto valdytojo pavaduotoją.

— Jų tikslas — duoti šviežią žuvį miestui, — išdėsto mums pavaduotojas. Jos turi organizuoti žvejybą, saugoti sugautą žuvį (tur būt, kad nepabėgtų) aprūpinti žvejus tinklais, aptarnauti atskirus vėžiautojus.

Pasirodo, kad trestas turi ir daugiau tokių įmonių. Zarasų žuvies įmonė, taip pat kaip ir Vilniaus, neturi jokių šaldytuvų, jokių gamybinių cechų; ji užsiima tik kolūkių žvejų sugautos ir parduotos žuvies skaičiavimu.

Tokia popierinė žvejyba valstybei nepigiai atseina. Vilniaus žuvies įmonė per metus savo darbuotojams išmoka darbo užmokesčio apie 163,000 rublių. Zarasų — 119,000 rublių. O kaip tokios įmonės aprūpina miestą šviežia žuvim — nėra ko ir aiškinti. Nepatariame apie tai klausinėti ir savo šeimininkių, nes jos gali pasiųsti pasiteirauti ten, kur vėžiai žiemoja. Vilniaus įmonė pernai liko skolinga vartotojams apie 1000 centnerių žuvies, Zarasų — 500 centnerių. tai tau ir žvejybos organizavimas.

Tresto vadovai patys pripažįsta, kad Viniaus žuvies įmonė nereikėtų sujungti su šaldytuvu. Neseniai taip buvo sujungtas Vilniaus "Baltikos" žuvies perdirbimo fabrikas. Tačiau jie neskuba, jie sako — kaip gi čia dabar viduryje metų imsi ir sujungti. Nors visa "žuvies įmonė" susideda iš vieno kambario — šaldytuvo kontoroje... O kas dėl Zarasų žuvies įmonės, gaila būtų jos netekti. Koks tuomet bus trestas be įmonių?

Čia, žinoma, reikėtų pagaliau pagalvoti žuvies pramonės ministerijos vadovams, kaip geriau: trestas be įmonių, ar įmonės be tresto.

Per daug jau ministerijos sistemoje priviso žvejų už rašomųjų stalų", daro išvadą "Tiesos" rašeiva Bulota.

Nixon pas Ike

Apie politiką nekalbėję

DENVER, Colo. — Viceprezidentas Nixon šeštadienį 15 minučių kalbėjosi su sergančiu prezidentu Eisenhoweriu. Bet apie opiuosius poitinius klausimus jiedu nekalbėję.

Su Nixonu atskrido ir Sherman Adams, prezidento vyr. patarėjas, prezidento sūnus majoras John Eisenhower, ir Dr. P. White, garsusis širdies ligų specialistas.

Dr. White pareiškė, kad jis patenkintas gerėjančia prezidento sveikata. Bet James Hagerty, spaudos sekretorius, priminė korespondentams, jog prezidentui dar ilgai teks pasilikti ligoninėj.

Edgar Faure gavo pasitikėjimą

Parlamentas pritarė jo politikai

PARYŽIUS. — Po trijų dienų aršių debatų dėl Prancūzijos vyriausybės politikos Maroke, parlamentas didele dauguma, 477 balsais prieš 140, pareiškė premierui Faure pasitikėjimą.

Faure vyriausybę išgelbėjo socialistai, nors į vyriausybę ir neįeina. Buvo pareikšta priekaištų dėl Maroko naujosios politikos delsimo, dėl plano sabotavimo iš kai kurių sluoksnių, kaip kariškių. Faure pasižadėjo nesklandumus pašalinti.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Sherman Adams, prezidento, asistentas, tvarkąs Baltųjų Rūmų tarnautojus, grįžo iš Paryžiaus į sostinę pasimatyti su viceprezidentu R. Nixon. Paveiksle jis matomas su gen. Wilton Persons.

MILIJONAI ŽMONIŲ PABĖGO NUO KOMUNISTŲ AUKOJANT GYVASTIS

Į priešingą puę niekas nenori, net vežami valdžios lėšomis, atsako "Voice" Matuliui

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos Balsas, komentuodamas Juozo Matulio, Sovietų atstovo, reikalavimą Jungtinėms Tautoms grąžinti "savanoriškai" antikomunistinius pabėgėlius, iškėlė klausimą, kodėl Sovietai pavedė jį kelti kaip tik "tarybinės" Lietuvos akademikui.

Mat, išsyk nori pasirodyti su propaganda: regėkite — už grįžimą kalba ne koks rusas, o žmogus iš Lietuvos. Jeigu Maskva ir turėjo šią propagandinę gudrybę, tai iš to nieko neišėjo, pastebi "A. B.". Matulis kalbėjo Maskvos vardu ir įsakymu, ir vargiai kam į galvą atėjo, kad jis ne rusas, o lietuvis.

"A. B." pastebi, kad Matulio pateiktoji rezoliucija nėra pirmas Sovietų bandymas prisivilioti žmones, kad jie grįžtų už Geležinės uždangos. Vėliausias mostas buvo rugsėjo septyniolikta Maskvos paskelbtoji amnestija. Ja taipgi norima pavilioti tuos žmones, kurie yra ištrūkę iš komunistų nagų.

Komunistinė Lenkijos ambasada ketvirtadienį Londone paskelbė, kad tiems, kurie grįžta į Lenkiją, bus duodama ir pinigų ir maisto.

Žmonės tebebėga į Vakarus

"A. B." pastebi, kad tiek Sovietų rezoliucija, tiek ir Lenkijos ambasados pastangos atėjo labai nepatogiu laiku. Mat, paskutiniu laiku kaip tik nemaža žmonių iš anapus Geležinės uždangos paspruko į laisvąjį pasaulį. Tai rodo, kad komunistų valdomų kraštų gyventojams daugiau rūpi, kaip prasimušti pro Geležinę uždangą į Vakarus ir į laisvę, o ne atvirkščiai.

Iš rytinės Vokietijos į Vakarus patraukė praeitą savaitę apie du tūkstančiai vokiečių.

Du studentai čekai prasiskverbė pro įelektrintas vielas ir pasiekė Austriją. Per Čekoslovakiją į Austriją ginklu prasimušė ir trys lenkai. Sakoma, kad jie priklauso didesnei grupei, bandančiai prasiveržti į laisvę.

Kaip reikšmingiausią įvykį "A. B." sumini šešių rusų pabėgimą atgal į Vakarus iš Sovietų repatriacinio komiteto įstaigos, veikiančios generolo Michailovo žinioje rytiniame Berlyne.

Šie rusai buvo susigundę sovietine propaganda ir pasuko namų link. Tačiau repatriaciniame komitete jiems atsivėrė akys. Ten juos tuojau apstatė MVDistais, pradėjo tardyti, bandė į šnipus įtraukti, vertė rašyti suklastotus laiškus kitiems emigrantams. Norėjusiems namo grįžti rusams pas generolą Michhailovą paaiškėjo, kad namų jie visai nematys, o jų laukia kalėjimas, ar dar ir blogiau. Pamatę tokius dalykus, šeši rusai pirma pasitaikiusia proga pasileido atgal į Vakarus ir šiandien įspėja kitus, kad Sovietų propagandą apie grįžimą namo tėra tik akių dūmimas ir suvedžiojimas.

Bėgimai iš Sovietijos į laisvę eina diena iš dienos, mėnesis iš mėnesio, metai iš metų. Iš rytinės Vokietijos į Vakarus viso labo yra pabėgę daugiau kaip 1,300,000 žmonių. "A. B." sumini, kad pernai viena lietuvė iš Sovietų laivo patekusi ligoninėn Danijoj, nebegrįžo į rusų laivą, ir du lietuviai kitais keliais pasiekė laisvę. Šiemet vienas lietuvis iššoko jūron, plaukiant pro Daniją, ir dabar jis gyvena laisvėj.

Katušios rusina Klaipėdą

VILNIUS. — Įsteigtas trijų laipsnių "motinos šlovės" ordinas daugiavaikėms motinoms. Pirmo laipsnio ordinu apdovanota eilė moterų lietuvių: Kauno rajone A. Naujokaitienė, M. M. Somonavičienė, Daugų rajone — E. Ivaškevičienė, Laniauskienė, J. Putienė; Panevėžio rajone — V. Lapinienė, J. Ulienė ir t.t.

Daugiausia motinų apdovanota Klaipėdoje, visos iš "katiušų", rusės.

New Yorkas-Paryžius per 9 val.

PARYŽIUS. — Pan American Airlines keleivinis lėktuvas, DC-7, atliko kelionę per Atlantą rekordiniu greičiu. Nesustodamas pakeliui, lėktuvas iš New Yorko į Orly aerodromą prie Paryžiaus nuskrido per 9 val. ir 20 min.

— **Marš. Tito** ir toliau neprima satelitų ištiestų 'draugystės' rankų, nes žino, kad su tais nepatikimais kaimynais reikia elgtis daug atsargiau, negu su Sovietais, kurių nagai Jugoslavijos nesiekia.

Hitlerio pilotas matęs fiurerį nusišaunant

Jo akivaizdoj nusižudė ir Eva Braun, sako plk. Hans Bauer

FRIEDLAND, Vokietija. — Tarp paleistųjų iš Sovietų nelaisvės aukštųjų vokiečių karininkų buvo ir Hitlerio lėktuvo nuolatinis pilotas SS pulkininkas Hans Bauer. Iki sekmadienio jau grįžo apie 1,000 vokiečių belaisvių.

Tuoj po karo, sprendžiant Hitlerio paskutinių valandų misteriją, būdavo sakoma, kad vienas iš liudininkų apie Hitlerio nusižudymą galėtų būti Hans Bauer, buvęs su fiureriu tame pačiame bunkery Berlyne.

Dabar Bauer sugrįžo į laisvąjį pasaulį ir pareiškė, kad jis tkirai matė, kaip 1945 m. balandžio 30 dieną nusižudė Hitleris ir Eva Braun, dieną prieš tai padarę civilinės santuokos dokumentą.

Plk. Bauer pasakojo korespondentams:

"Fiureris liūdnai pažiūrėjo man į akis, paspaudė ranką, atsisveikino ir nusišovė".

Bauer tvirtino, kad jis matė, kaip nusižudė ir Eva Braun. Bet smulkiau apie tai nebegalėjo bepapasakoti, nes įsimaišė Raudonojo Kryžiaus pareigūnai ir jį nusivedė. Vėliau jis dar turėjo progos pakartoti savo pareiškimą, "Adolf Hitler ir Eva Braun tikrai nusižudė".

Pabėgo su Bohrmanu

Kas atsitiko su nusižudėlių lavonais, Bauer negalįs pasakyti (jie buvo sudeginti), nes jis tuoj po Hitlerio savižudystės pabėgo iš bunkerio kartu su Hitlerio pavaduotoju Martin Bohrman.

Bebėgant jis su Bohrmanu atsiskyrė ir tuoj patėko į raudonosios armijos nagus. Apie Bohrmaną ir šiandien tebekalbama, kad jis yra gyvas ir tebesislapsto.

Sovietai nugabeno Bauer pirma į Poznanę, kur jam amputavo dešinę koją. Darbą komunistų daktarai atlikę labai blogai, pastebėjo Hitlerio pilotas. 1946 metais Sovietai jį buvo atgabenę į Berlyną, kad jis smulkiai pavaizduotų, kaip nusižudė Hitleris. Už karo meto žiaurumus Sovietai jį nuteisė 25 metus kalėti.

Jis ruošiasi parašyti knygą apie Hitlerio paskutines dienas.

Perfect Circle Co. tebesaugo policija

Kitą savaitę tikisi pradėti darbą

NEW CASTLE, Ind. — Valstybės policija, uždariusi Perfect Circle fabrikus, tebelaiko juos apsupus ir neleidžia savininkams pradėti darbo.

Fabrikai buvo uždaryti, prasidėjus susišaudymui tarp streikuojančių ir dirbančių darbininkų.

Streikas kompanijos trijuose fabrikuose prasidėjo rugpiūčio 26 d. Fabrikų savininkai atsakė, kad unija (CIO) negali kalbėti visų darbininkų vardu, nes jai tik mažuma darbininkų tepriklauso. Po to ir prasidėjo kruvinos kovos, kuriose buvo sužeisti 9 darbininkai, ir galiausiai turėjo įsikišti gubernatorius, pasiųsdamas policiją ir kariuomenę su tankais prie fabrikų.

Miesto meras McCormack sako, kad kitos savaitės pradžioj fabrikai galės atnaujinti darbus.

SSSR MINISTERIS SAVO ŽODŽIUS VADINA POLITIŠKAI PAVOJINGUS

Jaučiama Chruščiovo ranka, siekianti išstumti ilgametį Stalino bendradarbį iš valdžios

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Molotovas išspausdino komunistų partijos organe "Komunistas" atvirą laišką, kurame jis prisipažįsta padaręs rimtą idealoginę klaidą ir ją vadina pavojinga teoriškai ir politiškai.

Tuos klaidingus žodžius, rašo savo laiške Molotovas, jis pasakęs Sovietų aukščiausiosios tarybos (seimo) suvažiavime vasario mėnesį. Atseit, jis jų klaidingumą ir pavojingumą pastebėjo tik po septynių mėnesių.

Nežinojęs, kiek SSSR "socialistiška"

Atgailaująs bolševikas rašo, kad tame suvažiavime jis pasirodė nežinąs, koikame laipsny jau įgyvendintas socializmas Sovietų Sąjungoje.

Tame pačiame "Komunisto" numery spausdinamas ir vedamasis straipsnis apie Molotovo klaidas. Iš to straipsnio darosi aiškiau, kokių nuodėmių pridarė šis senas bolševikas, artimas Lenino ir Stalino bendradarbis, apie 40 metų priklausąs Kremliaus valdžiai — jei ne ministerių tarybai, tai komunistų partijos centro komitetui.

Reikia sakyti: socializmas jau bujuoja

Pagal komunistų partijos doktriną reikia sakyti, kad socializmas šiandien pilnai bujuoja Sovietų Sąjungoj, o Molotovas aname susirinkime vasario mėnesį pasakė, kad Sovietų Sąjungoj tik padėti pagrindai socializmui ir kad kitos "liaudies demokratijos", kurios laiko SSSR sau už pavyzdį, yra dar tolokai nuo Sovietų Sąjungos socializmo įgyvendinime.

Tai atsitikę jau 1932 metais

Priešingai, rašo Molotovas savo išpažinty, socializmo pagrindai Sovietų Sąjungoj jau buvo padėti 1932 metais, kada partija paskelbė naują etapą santvarkos išsivystime ir palaipsnišką perėjimą prie komunistinės bendruomenės.

Dėl šių faktorių, rašo Molotovas, mano formulavimas apie socialistinės santvarkos kūrimą pasiordė "teoriškai ir politiškai pavojingas".

Nes jis sukėlęs žmonėse abejones dėl partijos tvirtinimų, kad socialistinė santvarka Sovietų Sąjungoj jau yra įgyvendinta, nes ji jau visais atžvilgiai bujuojanti, sako Molotovas, muždamasis į krūtinę.

Molotovo karjeros pabaiga

"Komunisto" redaktoriai, per kuriuos kalba Chruščiovas, partijos bosas, rašo, kad Molotovas galėjo šitaip klisti, tik būdamas visiškai izoliuotas nuo masių.

Vakarų korespondentai Maskvoj, paduodami šią Molotovo išpažintį, išvedžioja, kad po 4 didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministerių konferencijos Genevoj šį mėnesį Molotovas tikrai turės pasitraukti iš valdžios.

Anksčiau, Stalino laikais, tokia išpažintis paprastai reikšdavo ir nusidėjėlio mirties sprendimą. Bet Malenkovo išsilaikymas gyvųjų tarpe po panašių prisipažinimų apie klaidas ir nesugebėjimus tvarkyti kaip premierui žemės ūkį, leidžia manyti, kad ir Molotovas gali išgelbėti savo gyvybę.

Senato tyrinėtojai kvotė žydų, slovakų laikraštininkus

Resnikoff, Witkovich "5-to straipsnio" komunistai

CHICAGA. — Penktadienio popietinėj sesijoj Senato vidaus saugumo komiteto padalinys, pirmininkaujant sen. Jenner (resp., Ind.) apklausinėjo dar du įtariamus komunistus Chicagos svetimų kalbų spaudoj.

Jiedu buvo Moses Resnikoff, žydų (yidish) laikraščio "Freiheit" administratorius, ir George Witkovich, Slovakų laikraščio "Prosveta" korektorius.

Jiedu, kaip ir kiti iškviestieji, ne tik kad neatsakė į klausimus apie jų priklausymą komunistams, bet nesakė nei savo pavardžių, užsiėmimo, gindamiesi JV konstitucijos 1-mu (spaudos laisvės) ir 5-tu straipsniu (savęs inkriminavimo).

Resnikoff yra pastebėtas nekarta lankęsis komunistų partijos būstinėj New Yorke, bet jis, žinoma, nutylėjo ir apie tai.

Kaip jau buvome rašę, rytinėj sesijoj buvo apklausinėti kroatų laikraščio "Narodni Glasnik" redaktorius Leo Fisher ir administratorius — savininkas Anthony Minerich.

Buvęs ilgametis komunistas John Lautner, dabar dirbąs Teisingumo departamente Washingtone, liudijo, kad jam teko dirbti komunistų partijoj ir su Fisher, ir su Minerich; vienas buvęs komunistų partijos pareigūnas Detroite, kitas Pitsburge.

Senato komiteto padalinys turėjo savo Chicagos sesijoj apklausinėti ir "Vilnies" Vabalą apie jo ryšius su komunistų partija. Bet Vabalas pristatė gydytojo pažymėjimą, kad jis susirgęs širdies liga. Buvo apklausinėta "Vilnies" rėmėja Agnes Dekus, kuri prisipažino, kad 1924—1929 metais priklausė komunistų partijai.

Komiteto padalinys artimiausioj ateity apklausinės svetimų kalbų laikraštininkus, prisilaikančius Maskvos propagandinės linijos, San Francisco mieste.

A. Harrimanas būtų geras prezidentas, kalba H. Trumanas

ALBANY, N. Y. — Buvęs prezidentas Harry Truman kalbėjo demokratų susirinkime, greta sėdint New Yorko gubernatoriui Averell Harimanui, kad Harrimanas turi visas savybes, reikalingas geram prezidentui. Ir jei jis būtų New Yorko gyventojas, jis balsuotų už Harrimaną.

Beje, Trumanas nepaliko nepasakęs, kad yra ir daugiau gerų demokratų į prezidentus. Bet apie Stevensoną jis jau nebekalba, kaip apie savo mėgiamą kandidatą.

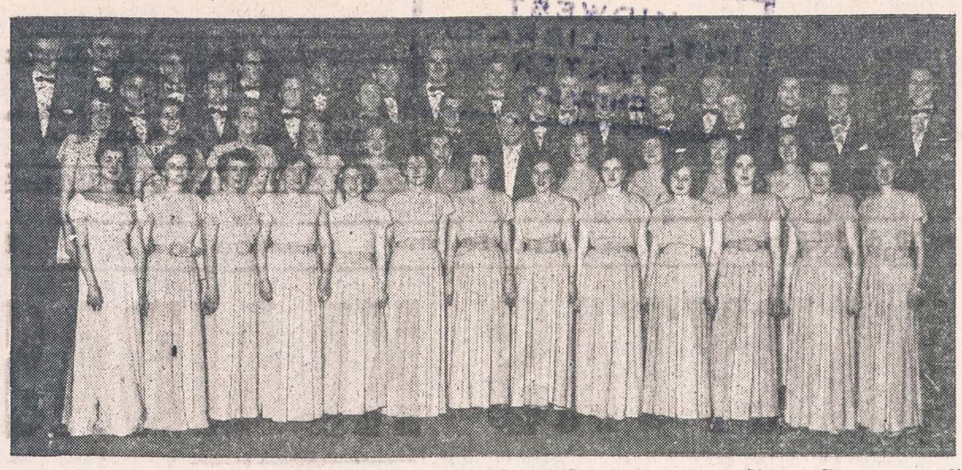

Pirmyn choras, kuris parodys scenoje garsiąją Johan Strausso operėtę, Čigonų Baronas, spalio (Oct.) 16 d. Sokolų salėje, 2339 So. Kedzie Ave. Dalyvauja vaidinime: Alg. Brazis, Ona Steponavičienė, Irene Kelly-Kaledinskaitė, Christina Austin, Petronelė Miller, J. Laurušonis, A. Snarskis, J. Dambros, A. Seliunas. Dirigentas ir režisorius K. Steponavičius.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

$700 už sugalvojimą tinkamų šūkių

Chicagos aukštųjų mokyklų mokiniai turi progos laimėti keletą prizų už sugalvojimą eismo saugumo šūkių (devizų). Dalykas tokis: Chicagos automobilių prekybos sąjunga skelbia kontestą ryšium su įvykstančia automobilių paroda, kuri prasidės 1956 m. sausio 7 d. ir tęsis iki sausio 15. Konteste galės dalyvauti visi aukštesniųjų mokyklų mokiniai. Kontestantai turės sugalvoti tinkamiausį eismo saugumo šūkį iš kelių žodžių. Kontestas prasidės spalio 12 d. ir baigsis gruodžio 12. Iš kiekvieno kontestanto reikalaujama pažymėti savo amžius, namų adresas, telefono numeris ir savo stovis mokykloje. Vadinasi, kokiame skyriuje mokykloje jis yra. Dalyvauti, žinoma, gali berniukai ir mergaitės. Aplikacijas (jos turi būti ranka rašytos) kontestantai turi siųsti tokiu adresu: Chicago Street Traffic Commission, 765 West Cabrini St., Chicago 7, Ill.

Prizams yra skiriama $700 vertės taupymo lakštai (valdžios bonai). Pirmo prizo laimėtojas (vadinasi, geriausį eismo saugumo šūkį sugalvojęs) gaus $200 vertės valdžios boną. Antras prizas bus $100 valdžios bonas, o kiti prizai — $50 valdžios bonai.

Prizų išdalinimo ceremonijos įvyks sausio 7 d. Chicagos automobilių parodoje. Laimėtojams prizus įteiks meras Richard J. Daley.

Pavogė galioną centų

Plėšikai įsigavo į ponų Ross butą (3942 W. 65 St.) ir išsinešė galioninį viedrą, kuris buvo pilnas centų.

Centai priklausė ponų Ross sūnui, Dale. Jam ir jo žmonai ėmė keturis metus, kol jie sutaupė tiek centų.

Maisto problema

Chicagos užsienio santykių tarybos eiliniame susirinkime kalbėjo Sripati Chandrazekhar, kuris yra Baroda universiteto profesorius.

Savo kalboje prof. Chadrazekhar pabrėžė, jog gyventojų prieauglis didėja žymiai greičiau nei maisto ištekliai. Vien tik Indijoje, pareiškė jis, 80 milijonų žmonių kas vakarą eina į lovą gulti alkani. Šimtas milijonų žmonių per visą savo gyvenimą tinkamai nepavalgo.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Š. m. rugsėjo 23 d. Naujienų nr. 224, Tado Šiurnos str. "Turėsime vėl 50-ties metų jubiliejų" išspausdinta: "Bronys Liesis (kun. svainis)".

Turėjo būti: *Kazys Krotkus*, kun. Kaupo svainis. Bronys Liesis buvo Ramygalos vargonininkas.

Atsiprašome gerb. autorių.

N. Red.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

TRUMPAI

— **Balfo viešosios piniginės rinkliavos** užbaigimui ruošiamas viešas didelis koncertas, kuris įvyks spalio 15 d. Lietuvių Auditorijoje. Įžanga tik 1.50 dol. Tad, kas tik galim, visi atsilankykime į metinį Balfo koncertą.

—**Balfo Chicagos skyriai** greit pradės drabužių rinkliavą. Prašom sekti skyrių garsinimus ir nereikalingus drabužius paaukoti Balfui.

— **Augustas Galeckas** neseniai tapo JAV piliečiu. Ta proga surengė pobūvį su vaišėmis ir muzika, šeštadienį, spalio 8 d., Royal Hall, 12304 So. Hasted St.

— **Vytautas ir Ona Gutauskai** nusipirko gražų namą, 6542 S. Campbell Ave., Chicago 29, Ill., telef. PR 6-3697, ir jau jame gyvena. Pp. Gutauskai sulaukė iš Kanados atvažiuojant p. Onos motinos p. Petreškevičienės ir brolio Jono Petreškevičiaus su šeima. Jie visi apsigyveno pas Gutauskus jų naujame name.

— **Šiomis dienomis tarnybiniais** valdžios reikalais Chicagoj lankėsi p. Antanas Daukus iš Washingtono D. C. Jis Chicagoj buvo apsilankęs pas gimines, Ig. Daukus, su kuriais tik pirmą kartą susitiko. Antanas Daukus yra gimęs Waterbury, Conn. Jam daug tenka valdiškais reikalais keliauti po Ameriką. Taip pat dažnai važiuoja ir į Europos įvairius kraštus. Jis tikisi, kad gal kada galės pasiekti ir savo tėvų žemę Lietuvą. Kadangi jis daug keliauja, tai su jo malonu pasikalbėti ir išgirsti kaip žmonės gyvena kitose šalyse.

— **Vienas Chicagos lietuvių** karingai nusiteikęs laikraštis dažnai mėgsta mokyti kitus laikraščius, kaip jie turi rašyti apie lietuvius komunistus. Be to, ir savo laikraščio, sako, neplatina, kur yra parduodami lietuvių komunistų laikraščiai. Bet, jis kitus mokydamas, savo puslapiuose deda komunistų balių aprašymus, juos laikydamas pavyzdingais ir susipratusiais lietuviais. Gal čia jie nekalti. Gal laiškanešys sumaišė redakcijas? Juk ano ir komunistų laikraščio redakcijos yra kaimynystėje.

— **Antanas Šinkūnas**, kuris prieš 8 savaites iškrito iš medžio ir susilaužė kojas, visą laiką yra sugipsuotomis kojomis ir negali vaikščioti. Bet dabar po truputį su lazdų pagalba pradės po kambarį vaikščioti. Jis džiaugiasi, kad jį ligos metu aplanko daug pažįstamų ir draugų. Jo adresas, 3339 W. Evergreen Ave., Chicago 51, Ill.

Didysis New Yorkas pradeda Balfo vajų varge esantiems lietuviams šelpti

Vargo yra kiekvienoje visuomenėje, bet daugiausia jis išsiplečia didžiųjų nelaimių metais. Lietuvai netekus laisvės, vargo marios išsiliejo ir lietuviams. Daug kieno gyvenimas buvo sugriautas, sveikata pakirsta, svetimose žemėse atsidurta.

Norėdami jiems bent kiek padėti, jų sunkią dalią palengvinti, kiekvienais metais New Yorko Balfo Vajaus Komitetas kreipiasi į visus Didžiojo New Yorko lietuvius ir prašo aukos. Prašo ne sau, bet tiems tūkstančiams lietuvių, kurie yra dideliame varge įvairiuose Europos kraštuose. Jie prašo pagalbos iš Balfo, o Balfas prašo gailestingumo ir aukos iš Jūsų.

Tokių varge esančių benamių yra dar 10,214. Jų tarpe 2,957 vaikai, 1,945 ligoniai ir slaugomi seneliai. Iš sveikųjų tik trečioji dalis yra gavusi menkus darbelius. Visi kiti yra bedarbiai ir turi gyventi iš labai mažos tų kraštų pašalpos, kuriuose jie gyvena.

Visa jų viltis ir išsigelbėjimas — Amerikos lietuviai. Jie juos aprengia, valgydina ir gydo. Jų aukomis Balfas pasiekia visus, kur tik vargas ar liga spaudžia lietuvį.

Balfas pats iš savęs to padaryti negalėtų. Jo geri artimo meilės darbai priklauso nuo jautrių ir aukos nevengiačių širdžių. Kiek Amerikos lietuviai Balfą paremia, kiek per Balfą aukoja, tiek jis gali varge ar ligoje esančius sušelpti.

Todėl Didžiojo New Yorko Balfo Vajaus Komitetas su pasitikėjimu ir viltimi kreipiasi į Jus ir labai prašo neatsisakyti aukos kenčiantiems lietuviams gelbėti. Prašo tik vieną kartą per metus, todėl prašo kiek daugiau, pagal išgales vienos dienos uždarbio, kurie dirba.

Prašome paaukoti patys, o taip pat paraginti ir parinkti aukų iš savo kaimynų ir pažįstamų.

Vajus prasidės spalio 15 dieną ir baigsis lapkričio 15 dieną. Bus išsiuntinėti laiškai ir aukoms vokeliai. Jei kas dėl adreso nežinojimo ar dėl kitos klaidos laiško ir vokelio negautų, prašome kreiptis į Vajaus komiteto būstinę, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Ten apie viską Jus painformuos, viskuo aprūpins ir aukas priims.

Padėkime varge esantiems savo tautiečiams!

Kaip įvertinti spaudą

Leonas Abramavičius, (13b) Memmingen, Dorpatweg 2, W. Germany, rašo vienam chicagiečiui:

Visai netikėtai ir nelauktai šiandien gavau Jūsų siųstą pluoštą laikraščių, kurių tarpe besąs įspraustas ir žurnalo "Lietuvių Dienos" numeris. Už šį netikėtą malonumą savo ir savo mamos vardu tariu Jums širdingą ačiū.

Aš kaip invalidas (silpnai valdau abi kojas), esu priverstas daugiausia sėdėti kambaryje. Todėl spaudą labai branginu ir aukštai vertinu, nes laikraščių, žurnalų ar knygų dėka skaidrinu savo liūdną ir varganą gyvenimą. Tik skaitydamas užmirštu apie savo negalią ir nedalią.

Mamytė jau 67 m. ir silpnos sveikatos, bet, atsiradus laisvalaikiui, ima ką nors skaityti. Tik vargas su spaudos gavimu. Kai kada gauname nuo kaimynų, bet prisieina laukti eilės. O štai jau artinasi žiema su savo ilgais ir nuobodžiais vakarais ir šaltu oru. Todėl Jūsų pažadas nuolat mus remti spauda sudaro didelį džiaugsmą.

Daugumas čia likusių yra besveikačiai, gyvena be jokio darbo, nes dirbti nepajėgia. Pajėgesnieji gauna padirbėti ir, užsidirbdami po kelias markes, palengvina savo gyvenimą.

Dar kartą su mama dėkojame už atsiųstą pluoštą spaudos ir su nekantrumu lauksime tolimesnių siuntų. Kiek tik spaudos gausime, dalinsimės su kitais vargo draugais.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Utenos Apskrities Draugiško Klubo susirinkimas įvyks antradienį, spalio 11 d., Vengeliausko svetainėj, 4500 So. Talman Ave., 7:30 val. vak.

Nellie Wilcop, rašt.

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvieta" susirinkimas įvyksta antradenį, 840 W. 33rd St, Chcago 8, Ill. spalio 11 dieną, Sandaros svetainėj, Pradžia 7:30 v. v. Narės prašomos dalyvauti, nes yra daug reikalų. Ateina rudeninė veikla.

S. Puniškienė

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Skaitykite "N-nas"

Science & Your Health

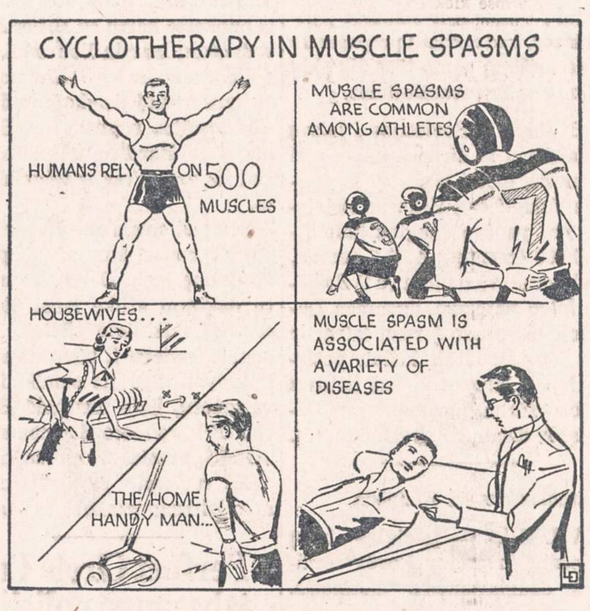

by Science Features

We humans rely on a complex array of 500 muscles of various sizes for the physical power we have over our environment. Yet, we commonly become aware of this wonderful system of locomotion only when our muscles "act up"—when they remind us through pain or spasm that something has gone wrong.

A spasm is any sudden, involuntary contraction of a muscle. Twitching, cramps or other types of muscle spasm may be brought on by a variety of causes. Sudden chilling of the body after swimming may result in severe spasm of several of the body's muscles. Sharply diminished circulation of the blood to any part of the body brings about spasms in the blood-starved area. Chemical imbalance is also a common cause of spasm; for example, recent research indicates that the painful leg-cramps of pregnancy are due to abnormally low levels of calcium in the blood of expectant mothers. The so-called night cramps —sleep-disturbing spasms of leg muscles—are also believed to be related to calcium metabolism.

Bacterial toxins can send the body's musculature into violent contractions; the most notorious of these is the poison secreted by the germ of tetanus or lock-jaw. In addition, many ailments of the nervous and skeletal systems are accompanied by muscular spasms.

In many of these chronic conditions, including arthritis, bursitis, paraplegia and low back pain, a new treatment known as cyclotherapy is proving beneficial. Doctors have found that cyclotherapy, a unique form of electrically generated physical energy, has scored striking results in easing spasms and relieving the pain of patients suffering from a variety of ailments that affect the muscles, and helping them toward rehabilitation.

The physician also has a variety of other physical and chemical agents at his disposal to quiet disturbed muscles. Heat, in various forms, has been used since time immemorial to "iron out the kinks" in painful muscles, and it is still a valuable means of therapy. Many drugs, including anesthetics, barbiturates, counter-irritants and the recently developed "tranquilizing drugs" have their place in the spasm-fighting armamentarium.

In some cases, muscle spasm is not primarily the result of disease, but is related to over-use of a particular set of muscles. In these conditions, such as the so-called "occupational cramps" or "athlete's cramps," modern methods of treatment including cyclotherapy have proven effective in restoring free motion to the affected parts.

AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ FINANSAVIMAS

PERKATE AUTOMOBILĮ? REIKALINGAS FINANSAVIMAS?

Pas mane galite gauti finansavimą banko procentais!

4% UŽ NAUJUS, O 6% UŽ VARTOTUS AUTOMOBILIUS.

Dėl detalių skambinkite arba užeikite.

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 So. Ashland Avenue Chicago 36, Ill.
WAlbrook 5-5671

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas
11 gabalų tiktai už $169

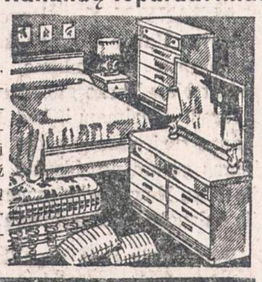

Į šį setą ieina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuvėms Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Santaupos saugios, jei guli taupymo b-vėse

UNIVERSAL SAVINGS ĮSITAISĖ DAŽNŲ BANGAVIMŲ PRIETAISĄ ĮSIVERŽĖLIAMS GAUDYTI

T. Rypkevičius, Universal Savings & Loan Assn. sekretorius

TAUPYMO SAVAITĖS proga Jūsų korespondentas pasikalbėjo su T. Rypkevičium, Universal Savings & Loan Association sekretorium, įvairiais taupymo ir saugumo reikalais. Rypkevičius yra senas amerikietis. Jis ilgus metus dirba taupymo ir skolinimo bendrovių srityje, jo nuomonės taupymo klausimuose yra vertingos, paremtos ilgų metų patyrimu. Pirmiausia užklausėme Rypkevičių apie santaupų saugumą. Štai jo atsakymas:

— Nėra saugesnės ir naudingesnės vietos santaupoms, kaip taupymo ir skolinimo bendrovė, — atsakė T. Rypkevičius. — Namuose pinigai laikyti yra pavojinga. Bet kada gali įsiveržti vagys ir išnešti. Be to, pinigai gali sudegti, sušlapti ar kitaip sunykti. Juos gali ir pelės suėsti, kaip ne vienam taupytojui tai yra padariusios. Visą laiką pinigus nešiotis taip pat pavojinga. Juos labai lengvai gali pamest. Kas nors nejučiomis gali juos ištraukti. Pagaliau ir plėšikai atstatys ginklą ir atims. Gyvybė juk yra brangesnė, negu pinigai. Tokių atsitikimų yra buvę. Kas mėnesines arba savaitines santaupas padeda į taupymo ir skolinimo bendrovę, tam nei pinigai prapuola, nei vagys juos atima. Taupymo bendrovė yra pati saugiausioji vieta santaupoms laikyti.

— O kas atsitinka, kai vagys taupomąją bendrovę užpuola? — užklausėme.

— Jeigu taip ir atsitinka, tai taupytojas nenukenčia, — atsako Rypkevičius. — Visos taupymo b-vės yra apsidraudusios. Apdraudos kompanijos sumoka b-vėms padarytus nuostolius. Be to, kiekvieno taupytojo sąskaitą iki $10,000.00 apdraudžia federalinės valdžios įstaiga. Jeigu taupymo b-vei atsitiktų didelė nelaimė, tai vistiek taupytojas gautų apdraustą sumą. Be to, pačios taupymo b-vės imasi apsaugos priemonių. Universal Savings, pavyzdžiui, šiomis dienomis įsivedė ultrasonic alarm. Tai yra toks prietaisas, kuris pagauna nepaprastai dažnas bangas įstaigoje ir praneša jas policijai.

— Kuriam tikslui įsivedėte šį prietaisą?

— Kai dirbame ir esame įstaigoje, tai žinome, kad joks įsiveržėlis arba jų grupė nieko negali padaryti. Jie gali bandyti apiplėšti, bet būtų nepaprastai sunku, nes turime neperšaunamas sienas. Bet ne visą laiką esame įstaigoj. Sekmadieniais nedirbame. Trečiadieniais įstaiga uždaryta. Naktimis čia nieko taip pat nėra. Ši apsaugos priemonė saugo įstaigą, kai nei vieno tarnautojo joje nėra. Vagys gali įsiveržti per sieną, gali pasikasti, įlįsti į vidų ir ramiausiai sau seifus lupinėti. Kad apsisaugotume nuo panašaus įsiveržimo, tai ir įsitaisėme pačią moderniškiausią apsaugos priemonę.

— Kaip ji veikia?

— Ji veikia labai paprastai. Kada išeiname iš įstaigos, niekas joje negali judėti. Jeigu šalia seifų arba pačioj įstaigoj bus bent mažiausias judėjimas, elektroniška akis jį pagauna ir tuojau praneša policijai. Jis taip įrengtas, kad turi tiesioginį susisiekimą su nuolat budinčiais apsaugos pareigūnais. Centre gavę žinią apie netvarką įstaigoj, tuojau siunčia patyrusius detektyvus ir policijos automobilį. Šie namą apsupa ir eina į vidų. Ši apsaugos priemonė yra pati naujausia. Chicagoje ją turi įsivedusios tiktai 7 taupymo įstaigos, bet netolimoj ateity jų bus ir daugiau. Taupytojai nuo užpuolimų nenukenčia, jie yra apdrausti, bet mes norime, kad ir įstaiga nenukentėtų. Jeigu būsime neatsargūs ir turėsim daug nuostolių, tai tada negalėsime taupytojams mokėti tokių didelių mokesčių. Universal Savings teikia pačią didžiausią apsaugą taupytojams. Pinigų namie neverta laikyti. Geriausia atidaryti taupymo sąskaitą taupymo bendrovėje ir ten padėti visas santaupas.

— Kokius kitus patarnavimus teikiate?

— Be tikrai rimtos ir garantuotos apsaugos, mes dar teikiame visą eilę kitų patarnavimų. Savo nariams-taupytojams mainome čekius, išduodame čekius biloms apmokėti, keičiame valstybės bonus, parduodam naujus bonus. O svarbiausia, skolinam pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti. Jeigu kas rengiasi įsigyti savo namą, tam pravartu užeiti pas mus. Galime jam būti naudingi. Mielu noru jam patarnausime, — baigė pasikalbėjimą T. Rypkevičius.

Kor.

Chicagos lietuviai — milijonieriai

Turime taupyti. Taip sako mūsų taupymo ir skolinimo bendrovių vadovybės. Ta proga galime prisiminti ir ankstyvesnius laikus, kai žmonės neturėjo ką taupyti arba taupė dėdami savo santaupas į kojines, slėpdavo kampuose ar kitu būdu apdrausdavo nuo žiurkių sunaikinimo, bet dažnai netekdavo savo sunkiai uždirbtų pinigų, dėl stokos tinkamos jų apsaugos. Nebuvo tokių taupymo bendrovių, kaip dabar turime. Nebuvo tokio pasitikėjimo ir saugumo padėjiems pinigams. Ir tie, kurie nuo tokių sunkių depresijos laikų skaudžiai nukentėjo, negali tinkamai atsigauti ir po 20 metų. Tačiau tokių asmenų turime nedaug, kurie pinigus laiko banko seife uždarę: nerodo saulės šviesai, negauna jokių %% ir laukia, patys nežinodami ko. Tikrai, kad baimė turi dideles akis, kurios kankina senesnės kartos žmones, tik laimė, kad jų yra labai mažas nuošimtis.

J. Pakel — statybos kontraktorius

Jį sutikau Balfo rinkliavos proga, kai gavome gražią auką — $250.00. Tuomet trumpai pasikalbėjome apie viską. Manau, kad trumpai pasakysiu ir skaitytojams. Sužinojau, kad J. Pakel yra aukštaitis nuo Utenos: Manaičių kaimo, Sudeikių miestelio. Būdamas 19 metų vaikinas ir nenorėdamas tarnauti caro armijoje, apleido Lietuvą 1914 m. Pasiekęs Ameriką, apsistojo rytinėse valstybėse, o paskui persikėlė į Chicagą, kaip lietuviškos palaimos ir turtingumo miestą. Čia dirbo kaip statybos darbininkas, o išmokęs tą darbą ir susipažinęs su statybos administracija, nutarė pats savistoviai verstis kontraktoriaus amatu. Tai buvo 1922 metai. Ir taip per ištisus 20 metų iš to gyveno, pastatydamas Chicagoje apie 500 naujų namų, o kai karo metu, apie 1942 m., vyriausybė pradėjo varžyt statybos darbus, duodama tik būtiniems reikalams statybos medžiagos, tai J. Pakel pradėjo žiūrėti kito verslo, kurį jisai buvo pažinęs, kaip taupymo ir skolinimo bendrovių tvarkymo darbą, nes keletą metų turėjo bendrą raštinę ir daugelį savo pažįstamų, dirbančių toje srityje.

Chicago Savings gimimas ir augimas

Šita lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovė buvo įsteigta 1924 m. Pradžia, kaip visuomet, buvo sunki ir silpna. Maža bendrovė turi ir mažą pasitikėjimą, tačiau ji pamažu įsitvirtino ir kilo be jokių sukrėtimų. Pats J. Pakel pradėjo joje aktyviau pasireikšti tik nuo 1938 m., kai jie bendrai dirbo viename bute 6816 So. Western Ave., o nuo 1946 m. sausio 1 d. jau buvo perkelta į dabartines patalpas 6234 So. Western Ave., t.y. lygiai prieš 10 metų, bet tik su kapitalu $1,400,000.00

Paskui prasidėjo staigus taupomųjų ir skolinamųjų bendrovių augimas, kurių turtas padidėjo 6 kartus, o Chicago Savings and Loan Association per 10 metų užaugo lygiai 15 milijonų; šiemet balansas rodo jau 16 milijonų, o kasdien atidaromos vis naujos sąskaitos, kurių pinigais auga ir plečiasi nauji namai visoje Chicagoje.

Kas kaltas tokiu pasisekimu?

Tai Chicagos 10 lietuviškų taupymo ir skolinimo bendrovių. Jei tokių b-vių nebūtų, tai statyba būtų žymiai lėtesnė ir sunkesnė. Dabar jų turtas jau pasiekė virš 120 milijonų dol. Prie tokio pasisekimo žymiai prisidėjo įvestas federalinis sutaupų draudimas, kai kiekviena taupytojo sąskaita yra apdraudžiama iki 10,000 dol. ir įvesta nauja tvarka ilgalaikių paskolų namams įsigyti mokėjimo sistema. Tai pakėlė gyventojų pasitikėjimą ir drąsą taupyti pinigus ne namie, bet taupymo ir skolinimo b-vėse. Pradėjo sparčiai augti ir pačios b-vės, kurios įvedė naujus taupymo skyrius: optional, investmentų, atostogų, Kalėdų švenčių ir Bonus Savings, kurias norima ateityje stipriau išplėsti.

Lietuviai — geriausi taupytojai

Taupytojų turi gana daug: visų tautybių ir įvairių profesijų žmonių. Senesnės kartos lietuviai yra pastovūs taupytojai, nes jie neperka naujų namų, o daugumoje gyvena savo patalpose. Jaunimas skatinamas taupyti, bet rezultatai nėra patenkinami. Tėvai turėtų duot pavyzdį: gerą įmokėjimo pradžią ir tolimesnę priežiūrą taupymo akcijoje.

Tačiau geriausiai ir pavyzdingiausiai taupo, tai naujieji ateiviai lietuviai. Jie taupo tikrai vyriškai: ne po penkinę ar dešimtinę nuo kiekvienos savaitės atlyginimo, bet po pusę savo uždarbio. Dabar Chicago Savings and Loan Association b-vėje lietuviai turi apie 25% taupymo sąskaitų, bet taupymo santaupų atžvilgiu, lietuviai sudaro garbę visai bendrovei — jie savo santaupų didumu prašoka kitas tautybes ir sudaro apie 75-80% visų indėlių. Vadinasi, Chicagos lietuviai jau yra milijonieriai, nes panaši padėtis yra ir kitose miesto taupymo ir skolinimo b-vėse. Tarpe tokių lietuvių gali būti ir daugelis kitų, tik reikalinga pradėti taupyti šiandien.

Antanas Gintneris

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Dr. ir Mrs. Sanford Marcus, iš San Francisco, pagaliau atgavo savo sūnų Robertą, kuris buvo pavogtas iš Mt. Zion ligoninės pereitą savaitę. Mrs. Betty Jean Benedito yra suareštuota sąryšyje su kūdikio pradingimu.

Look Up! Sign Up!
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Mes mokame 3½%
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
MUTUAL FEDERAL SAVINGS pataria:
1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

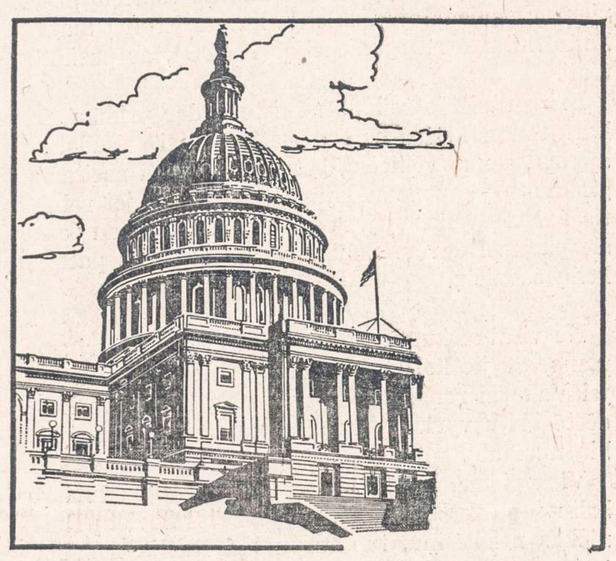

Universal Savings & Loan Association
YRA STIPRI IR PATIKIMA
Stiprumas ir patikimumas yra esminiai visuomenės gerbūviui augti. UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION didžiuojasi savo nuolatiniu 32 metų visuomeninės tarnybos rekordu. Pas mus esamos taupomosios sąskaitos ne vienai šeimai sudaro saugumo pamatą.
Dividendus iš santaupų mokame kas šeši mėnesiai. Šiuo metu jie yra aukštesni, negu kitur.
Esame patikimas visuomenės narys su geru vardu, pagrįstu teisingais patarnavimais ir suteikta pagalba. Esame apylinkės gyventojų finansinė įstaiga, kurią mūsų klientai laiko savo draugu.
FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
Esame Federal Savings & Loan Insurance Corporation narys. Mūsų indėliai apdrausti iki $10,000.00
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

Universal Savings & Loan Association
1800 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-2028

Nuo 1924 iki 1955
AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS -- PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS -- PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS
Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu daugumą kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.
Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Gintų Rusiją Nuo Vokiečių

Britų užsienio reikalų ministeris Harold MacMillan pasakė konservatorių partijos konferencijoje, Bournemouth mieste, kad Vakarai pasiūlys "pilną apsaugą" Sovietų Sąjungai, jei ji pritars Vokietijos suvienijimui. Tokį pasiūlymą vakarinės tautos duosiančios rusams keturių užsienio reikalų ministerių konferencijoje, kuri susirinks Ženevoje šio mėnesio 27 d.

Šituo ir kitais ateinančioje konferencijoje svarstytinais klausimais britai, amerikiečiai ir prancūzai jau seniai tariasi ir buvo girdėt, kad jie maždaug susitarė. Todėl reikėtų manyti, kad MacMillan išreiškė ne vien savo vyriausybės nusistatymą. Tuo daugiau svarbos turi jo žodžiai.

Jisai pareiškė, kad Vakarai rengiasi pasiūlyti Rusijai saugumo sutartį, norėdami gauti jos pritarimą Vokietijos suvienijimui. Mac Millan paaiškino, kad tokia sutartis apsaugotų Rusiją nuo grėsmės iš vokiečių pusės, visvien ar suvienytoji Vokietija nutars įstoti į Šiaurės Atlanto Sutarties Organizaciją (NATO), ar pasilikti neutrali.

Britų užsienio reikalų ministeris dar pridūrė, jog Vakarų tautos ketina ne tik duoti Rusijai prižadą, kad jos apgins ją nuo vokiečių, bet ir pasirašyti susitarimą dėl ginkluotų jėgų panaudojimo tuo atveju, jei reikėtų imtis karinių veiksmų jos apgynimui. Tuo būdu žodžiai būsią paremti darbu. Smulkus planas būsiąs pateiktas po kelių savaičių.

— x —

Ne visai aišku, ar patys Vakarai dar neturi smulkaus plano, ar jie kol kas nenori jo atskleisti Rusijai. Bet jei Vakarai rengiasi pasiūlyti tiek, kiek savo kalboje išdėstė britų vyriausybės atstovas, tai jie daro jai stambių nuolaidų.

Visų pirma, kodėl Vakarų demokratijos turi rūpintis bolševikų diktatūros saugumu? Prieš Sovietų Rusiją juk niekas nesikėsina, tuo tarpu kai Rusija nepaliovė nuo 1940 metų plėsti savo imperiją, grobdama kitų tautų žemes arba uždėdama joms savo jungą. Suteikti jai saugumą reikštų palikti jos valdžioje tai, ką ji neteisėtais keliais įsigijo.

Rytinę Vokietiją bolševikai atplėšė nuo vakarinės, sulaužydami susitarimus su Jungtinėmis Valstybėmis, Britanija ir Prancūzija. Tai ar dabar reikia duoti jiems "atlyginimą", kad jie pasitrauktų iš svetimos žemės ir liautųsi skriaudę jos gyventojus?

Savo neteisėtą šeimininkavimą rytinėje Vokietijos dalyje Maskva bando paremti tuo, kad Hitlerio armija 1941 m. įsiveržė į Rusijos teritoriją ir norėjo ją užkariauti. Bet ar ne Rusijos valdžia paskatino Hitlerį pradėti karą? Ar ne Rusijos užsienio reikalų ministeris Molotovas gyrėsi visam pasauliui, kad bolševikai, padėdami vokiečiams sumušti Lenkiją, "sucementavo krauju" savo draugystę su Vokietijos naciais?

Pagaliau Hitlerio ir nacių valdžios seniai nebėra. Kodėl Rusijos valdovai turėtų bijoti, kad demokratinė Vokietija juos puls? Jei jie bijo Vokietijos, tai kodėl Vakarų demokratijos turi rūpintis, kad jie tos baimės neturėtų?

Labiau, negu ko kito, Rusijos bolševikai bijo **savo žmonių ir žmonių tų šalių, kurias jie yra pavergę.** Tie žmonės yra demokratijų draugai. Demokratijoms reikia stengtis padaryti juos savo **sąjungininkais** prieš Rusijos diktatūrą, o ne dėtis su diktatūra, kad ji galėtų "saugiai" sėdėti ant jų sprando!

APŽVALGA

SENOJI DVASIŠKIJA NEPRITARĖ

Kalbėdamos apie prel. M. Krupavičiaus 70 metų sukaktį, "Naujienos" pasakė, kad stambiausias jo nuopelnas Lietuvai buvo jo pasidarbavimas, pravedant Žemės Reformos įstatymą ir jį vykdant — *"prieš konservatyvios dvasininkijos opoziciją"*.

Apie tą dvasininkijos *opoziciją* gyvai ir, atrodo, visai atvirai pasakoja "Tėviškės Žiburiuose" (1955 m. spalio 6 d.) kanauninkas M. Vaitkus, žymus rašytojas ir poetas, asmeniškai susipažinęs su krikščionių demokratų partijos vadu Pirmojo Pasaulinio Karo metu, Rusijoje. Jisai rašo:

"Vienas dalykas krikščionių demokratų programoj anuomet ypačiai kėlė vyresniųjų katalikų tarpe abejonių — tai žemės reformos projektas. Klausimas buvo naujas, dar teologų nė visapusiškai svarstytas bei išspręstas; todėl nedyvai, kad daugelis rimtų bei mokytų dvasininkų buvo kaikuriems anos programos punktams priešingi. Atsimenu, net toks šviesus bei pažangus vyskupas Pranciškus Karevičius vieną kartą 1919 metų pradžioj reiškė man savo abejojimų, kažin ar krikščionių demokratų žemės reformos programa visuose punktuose sutinkanti su katalikiškąja etika. Aš išdrįsau prašyti jį, kad nesiimtų nepalankių kun. Krupavičiui žygių ir patylėtų; tegu pirma didieji teologai išsprendžia visus tuos painius klausimus, o kol kas krikščionys demokratai teruošias žemės reformai taip, kaip jie supranta; vėliau, kai dalykai teoretiškai geriau paaiškės, bus juk galima atitinkamai atitaisyti, kas atitaisytina. Vyskupas šitokiai mąstysenai nebuvo priešingas".

Pasirodo, kad Krupavičiaus sumanytai žemės reformai buvo priešingas ir Vatikano atstovas.

"Kas įdomu", tęsia kan. Vaitkus, "— kai netrukus Š. Sosto atstovas arkivyskupas Cechini (ar ne Zechini? — *"N." Red.*) sušaukė pirmąją po karo Lietuvos vyskupų konferenciją ir joje pareiškė savo nuomonę, jog krikščionių demokratų žemės reformos projektas nesutinkąs su katalikiškuoju dorovės mokslu, vyskupas Karevičius jį nutildė, atsinešęs ir parodęs moralistų teologų autoritetą jezuitų tėvą Lehmkuehlį, kuris, apskritai imant, tokią reformą leidžia pavartoti... Čia tą simpatingąjį mūsų hierarchą bus paveikęs kun. Prano Būčio referatas toje konferencijoje..."

O pačiam kun. Būčiui padariusi įtakos žinia, jog žemės reformos projektui pritariąs Vilniaus vyskupas Jurgis Matulevičius.

Visa tai palengvino M. Krupavičiaus padėtį, nors "toli gražu nenutildė priešų". Bet jisai atkakliai gynė savo projektą ir agitavo už jį Steigiamojo Seimo rinkimų kampanijoje.

"Gyvenimas verste vertė"

Kodėl "Juodasis Mykolas" taip ryžtingai stojo už žemės reformą ir paskui ją vykdė?

Kan. Vaitkus tuo klausimu kalbėjosi su kr. demokratų vadu, manydamas, jog kai kurie žemės reformos nuostatai esą "per radikalus ir net priešingi teisingumui", ypač punktas apie atlyginimą už nusavintus miškus. Jisai kartą paklausė Krupavičių, ar jisai nebijąs, kad už tokius dalykus jį gali "aname pasaulyje" pačirškinti? Pastarasis atsakė:

"O ką turiu daryti? Gyvenimas verste verčia daryti reformą ir neleidžia ilgai mąstyti bei svyruoti — tad turim ryžtis; jei prieš geriausius savo norus būsim padarę klaidų, gyvenimas pats jas atsitaisys".

Vadinasi, kun. Krupavičius žiūrėjo, *ko reikalauja gyvenimas*, ir ne labai tepaisė, ką pasakys teologai bei aukštieji katalikų bažnyčios hierarchai. Nedaug tepaisė jisai ir to, kad jam gali tekti "pačirškėti" čyščiuje arba dar nejaukesnėje vietoje.

Savo ryžtingumu jisai nugalėjo vyskupų ir net paties popiežiaus atstovo pasipriešinimą, — nors galima numanyti, kad tas jų pasipriešinimas nebuvo labai griežtas Jie, mat, irgi *jautė "gyvenimo prievartą"!*

* * *

Čia yra, beje, gera pamoka tiems, kurie skraido filosofijos dausose, ieškodami atsakymo į klausimą, *Ar žmogaus valia yra laisva?* Žinoma, ji yra laisva! — nes žmogus daro *pasirinkimą*, vienaip arba kitaip pasielgti. Tačiau, kada jisai tą pasirinkimą daro, jo jausmus, protavimą ir norus *veikia* įvairūs dalykai — ir neretai vienas arba kitas tų veiksnių jį *verste verčia* elgtis taip, o ne kitaip.

Daryti žemės reformą Krupavičių vertė "gyvenimas"; šitai prievartai jisai pasidavė dėl to, kad jisai *suprato*, jog bus negerai, jei jisai elgsis ne taip, kaip gyvenimas reikalauja. (Kiti kunigai to *nesuprato*, ir dėl to jie arba svyravo, arba priešinosi kr. demokratų vado projektui.)

Kas gi tad yra "laisva valia"? Tai yra *pasirinkimas, kaip elgtis, paremtas būtinumo supratimu.* Filosofai, kurie būtinumą priešpastato laisvei arba laisvę būtinumui, niekad šio klausimo neišsprendžia.

* * *

Sugrįžtant prie konkrečios gyvenimo tikrovės, tenka pastebėti, kad kun. Krupavičiui tada labiausia rūpėjo laimėti *rinkimus į Steigiamąjį Seimą.* Jam buvo aišku, kad be žemės reformos sumanymo jo partija negalės laimėti. Ir jisai neklydo. Be jo agitacijos už žemės reformą krikščionių demokratų partijai būtų buvę "kaput", — kaip kad atsitiko tuose rinkimuose t a u t i n i n k a m s !

O kai jisai *laimėjo*, tai ir tie kunigai bei vyskupai, kurie buvo priešingi, liovėsi gązdinę jį teologų rūstybe ir "pačirškinimu aname pasaulyje". Jie galvojo, kaip carienė Katrė Antroji, pasakiusi apie generolą Suvorovą: *"Pobieditelej nesudiat"* (Pergalėtojų neteisia).

Labai gaila, kad M. Krupavičius visai kitaip, negu 1919-20 metais, elgėsi tada, kai iškilo pavojus *demokratinei Lietuvos konstitucijai*, kurią jisai pats buvo pravedęs Steigiamajame Seime. Nelemtas 1926 m. gruodžio 17 d. "pučas" sugadino visą jo darbą, o Lietuvai padarė neišpasakytai daug žalos.

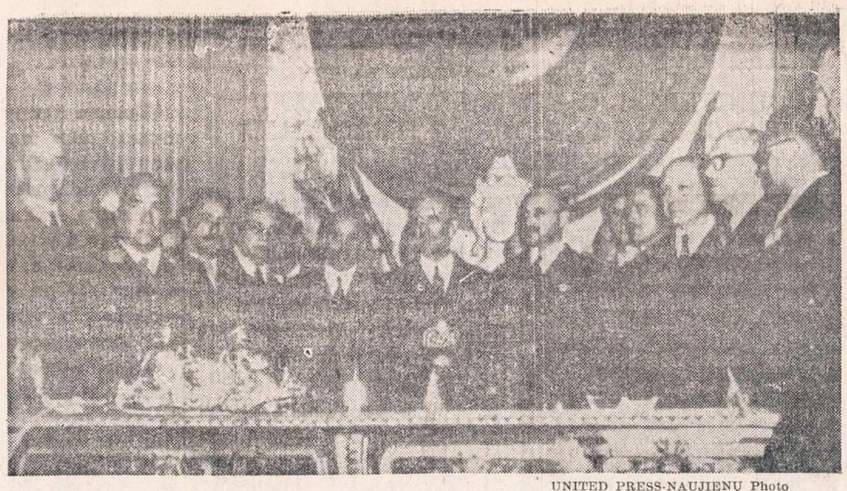

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Naujojo Argentinos kabineto nariai. Iš kairės į dešinę: adm. T. Calderon, gen. Leon J. Bengoa, armijos ministeris; Dr. Eduardo Busso, teisingumo ir vidaus reikalų min.; adm. Isaak Rojas, vice-prez.; maj. gen. Lonardi; Gustavo A. Hermansonn, oro pajėgų vadas; Dr. Atilio dėl Oro Maini, švietimo min.; Jose Blas Paladino, viešųjų darbų min.; Eugenio J. Folcini, finansų min. ir laivyno min. Teodoro Hartung.

PJT rezoliucija dėl būsimos keturių ministerių konferencijos

Savo 21 pilnaties posėdyje rugsėjo 30 d. PJT (Pavergtos Jungtinės Tautos):

— žinodamos, kad pagal Britanijos, JV, Prancūzijos ir Sovietų S-gos vyriausybių galvų sprendimą š. m. spalio 27 Ženevon susirenka šių galybių užsienių reikalų ministeriai svarstyti klausimų: (1) Europos saugumas ir Vokietija, (2) nusiginklavimas, (3) Rytų-Vakarų kontaktų plėtimas;

— patvirtindamos savo nusistatymą, pareikštą š. m. liepos 4 d. specialios sesijos Strasburge priimtoje deklaracijoje bei rezoliucijoje ženevinės Keturių Galybių konferencijos išvakarėse;

— didžiai vertindamos JAV Prezidento iniciatyvą iškelti Keturių Galybių konferencijoje Ženevoje pavergtųjų Europos valstybių — Albanijos, Bulgarijos, Čechoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos — nepriklausomybės ir laisvės atstatymo klausimą;

— protestuodamos prieš Sov. S-gos vyriausybės galvos klaidinantį tvirtinimą, kad pavergtųjų Europos valstybių laisvės ir nepriklausomybės atstatymo svarstymas sudarytų neleistiną kišimąsi į konferencijoje nedalyvaujančių suverenių valstybių vidaus reikalus;

— pareikšdamos, kad Centro bei Rytų Europos komunistinės vyriausybės buvo sudarytos ir laikosi tik Sov. S-gos brutaliu kišimusi į šių valstybių vidaus reikalus, visiškai neatsižvelgiant į atitinkamų tautų valią;

— suprasdamos, kad Centro bei Rytų Europos valstybių pavergimas yra viena iš esminių dabartinės tarptautinės įtampos priežasčių ir kad būsimos Keturių Galybių konferencijos darbotvarkės dalykai yra neatskiriamai susiję su pavergtųjų Europos valstybių laisvinimo problema. —

Pavergtosios Jungtinės Tautos nutaria:

(1) atkreipti Britanijos, JV ir Prancūzijos vyriausybių dėmesį į faktą, kad Sovietų pasiūlytas tarptautinės įtampos atleidimo būdas, be kita ko sudarant ir įveiksminant europinę saugumo sistemą prieš pavergtųjų mūsų valstybių išlaisvinimą, faktiškai įamžintų Sovietų viešpatavimą Centro ir Rytų Europos pavergtosioms valstybėms ir sudarytų palankias sąlygas tolimesnei komunistinei ekspansijai Europoje ir visur kitur;

(2) tvirtai reikalauti Britanijos, JV ir Prancūzijos vyriausybes, kad neatsisakytų Albanijos, Bulgarijos, Čechoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos laisvės bei nepriklausomybės atstatymo, sudarant sąlygų, įgalinančių šiuose kraštuose pravesti tikrai laisvus ir nesuklastotus rinkimus;

(3) kviesti Britanijos, JV ir Prancūzijos vyriausybes nepasirašyti su Sovietų S-gos vyriausybe jokios sutarties, kuri netiesiogiai arba įsakmiai patvirtintų Sovietų neteisėtus užgrobimus Centro bei Rytų Europoje ir tuo būdu pratęstų Europos dabartinį suskaldymą;

(4) dar kartą patvirtinti pavergtųjų Europos valstybių pasiryžimą savo laisva valia įsijungti į europinio saugumo sistemą, kai tik jų laisvė ir valstybinė nepriklausomybė bus atstatyta ir patikrinta.

PASTABĖLĖS

— Rugsėjo 20 d. prasidėjusiuose Jungtinių Tautų posėdžiuose New Yorke SSSR delegacijos nariu dalyvauja prof. Juozas Matulis.

Prof. Juozas Matulis yra baigęs prieš Antrąjį Pasaulinį karą Vytauto D. universiteto Kaune matematikos fizikos fakulteto mokslus ir buvo paliktas ruošti profesūrai. Į profesorius jis buvo pakylėtas Lietuvos komunistų okupacijos metais, ir tais pačiais metais įsijungė į komunistų veikimą ir jų partiją. Prof. Juozas Matulis yra Tarybų Lietuvos mokslų akademijos prezidentas, Aukščiausio sovieto prezidiumo ir komunistų partijos centro komiteto narys. Paskutiniais metais jam buvo leista įvairiomis progomis padaryti atsakingus pranešimus ir pabūvoti SSSR satelitų kraštų kai kuriuose suvažiavimuose.

Įdomu, kad į SSSR delegaciją iš Tarybų Lietuvos nepateko menamas užsienio reikalų ministras I. Gaška, bet prof. J. Matulis.

Seniau Jungtinių Tautų organizacijos posėdžiuose SSSR delegacijos narių tarpe stebėtojų būdavo iš Tarybų Lietuvos komunistų stažuotas Vilniaus universiteto vyriausias dėstytojas Kapočius, vienas uolesnių Lietuvos praeitų laikų murzintojas, Vilniaus didžiojo seimo nuvertintojas.

— Jei SSSR delegacijos pirmininkas Molotovas leis, tai prof. Juozas Matulis turės progos susipažinti su JAV lietuvių išeivijos spauda ir jų nuotaikomis, o taip pat pasimatyti su savo bendraminčiais iš maskviniams tikslams ledžiamų dviejų lietuvių kalba dienraščių redakcijos šulais.

Prof. J. Matulis yra vienas tų Lietuvos okupacijos metu virtusių komunistų, kurio pranešimai palyginti pasižymėjo saikingumu ir atitinkamu santūrumu. Jis besimokydamas tarnavo paštė ir buvo Lietuvos paštų valdybos stipendiatas, kai pradėjo lankyti universitetą.

Olandai nėra linkę su vokiečiais tartis dėl sienų klausimo išlyginimo. 1949 m. pradžioje JAV, Anglija ir Prancūzija bendru susitarimu susisiekimo patogumui ir administracijos parankumui iš Vakarų Vokietijos Olandijos, Belgijos ir Luksemburgo pasienių 75 tūkstančius vokiečių žemės kv. kilometrų su 12 tūkstančių gyventojų perdavė toms trims valstybėms.

V. Vokietijos vyriausybė dabar mėgino pas olandus tą klausimą kelti, ar jie nesutiktų jų gautą žemės plotą grąžinti atgal vokiečiams. Olandai visai atsisakė tą klausimą svarstyti. Olandus pasekė Belgija ir Luksemburgas.

(Bus daugiau)

AN. RG. *(Tęsinys)*

ŽIUPSNELIS PALAIDŲ ATSIMINIMŲ

Kitas Kazimieras

Tad atlaidų sekmadienį, kada ypatingai daug susirenka į atlaidus žmonių, vos pamaldoms pasibaigus, ties bažnyčia užsilipo "ant bačkos" vienas jau spėjęs pagarsėti krikščionių demokratų partijos šulas, iš profesijos teologas ir, be to dar, teisininkas. Valdžia tuomet buvo kr. dem. rankose, nes jie (jų blokas) Steigiamajame Seime turėjo absoliutinę atstovų daugumą (59 iš 112) ir jie jautėsi "pilnateisiais" krašto šeimininkais — taip, kaip jaučiasi jie norėjo pasilikti ir ateityje, nes turėti valdžią juk tai geras dalykas. Tam reikėjo laimėti rinkimus. O rinkimų pasisekimas daug parėjo ir nuo sumanios, gabios agitacijos. Tad visų partijų "agitpropai" ir stengėsi. Ypač, žinoma, galingais jautėsi valdančios partijos agitatoriai. Tačiau čia minimo kalbėtojo kalba, nežiūrint to, kad ji buvo drąsi ir triuškinanti savo politiniams priešams šonkaulius, greitai susilaukė iš klausytojų minios šiurkštokų replikų, pikantiškų paklausimų ir t. t., kaip antai: "melagis, demagogas, eik į bažnyčią poterių kalbėti, o ne čia ant bačkos niekus pliaukšti, kunigas, o meluoja per akis, kaip ne gėda" ir pan. Kalbėtojas energingai tęsė savo kalbą ir piktai atsikirsdavo savo oponentams, bet "remiamas prie sieklebonas savo parapijoje. Tokiais, žinoma, nos" ir negalėdamas atsispirti kandžioms pastaboms "iš vietos", daromoms, matyt, priešingų partijų žmonių, jis pradėjo dairytis ir pamatęs tvarkos dabotojus, Raseinių komendantūros kareivius, s u š u k o jiems: "Ei, kareiviai, eikite čionai, paimkite šituos tipus ir išveskite, jie tvarką ardo, neduoda man kalbėti". Pora šautuvais ginkluotų kareivių, nesvyruodami dėl šito civilioko įsakymo teisėtumo, įsibrovė į tirštą minią ir nurodytus du ar tris asmenis nusivedė, nekreipdami dėmesio į jų ir minios protestus. Galingasis oratorius pagrasino ir kitiems: "Jei nenurimsite, tai ir su jumis taip bus". Bet minia triukšmavo, garsiai reiškė pasipiktinimą, kad "paprastas agitatorius" gali įsakinėti kareiviams sau nepatinkamus žmones suiminėti, lyg jis būtų koks komendantas ar viršininkas, o tie, girdi, durniai klauso jo... Ir taip mitingas turėjo "užsidaryti", nes žmonės išsiskirstė. Vėliau teko girdėti, kad tų pat atlaidų metu įvykęs dar kažkoks "valdžios pasisavinimo", tariant, uzurpacijos, skandalas su netoli Šiluvos esančio Skaraitiškių dvaro kumečiais. Buvę jų ir dar kitur. Pageidaujamų rezultatų, tiesa, jie nedavė. Nors šitie būdingi aniems laikams "išsišokimo" reiškiniai berods nieko bendra su atlaidais, kaip tokiais, neturi, bet kadangi tie reiškiniai vyko tariant "atlaidų fone", tai, manau, apie juos galima prisiminti lygiai taip, kaip kad aukščiau esu pavaizdavęs Šiluvos atlaidų įvykius iš senesnių, caristinių laikų.

Baigiamasis klausimas

Ar išvys Šiluva vėl kada — ir būtent kada — tūkstantines minias, plaukiančias per tolimus Lietuvos ir Žemaitijos laukus bei miškus į Stebuklo vietą su kryžiais, karūnomis, altoriukais, šventųjų paveikslais ir kit. šventais daiktais ir su šviesiomis viltimis bei karštu tikėjimu į savo žygio prasmingumą; ar įvyks ten dar panašūs, kaip anksčiau, laisvų žmonių susiburimai ir kt. ir pagaliau ar ilgai mūsų broliai ir sesės, likę tenai, vilks tą sunkų kryžių, kurį likimas prieš 15 metų užkrovė jiems ant jų suvargusių pečių ir ar nesukniubs jie po to kryžiaus našta, — parodys ateitis. Sakoma, tikėjimas kalnus griauna. Tikėkime... ir neužmirškime savo pareigų kryžiuojamai Tėvynei.

(GALAS)

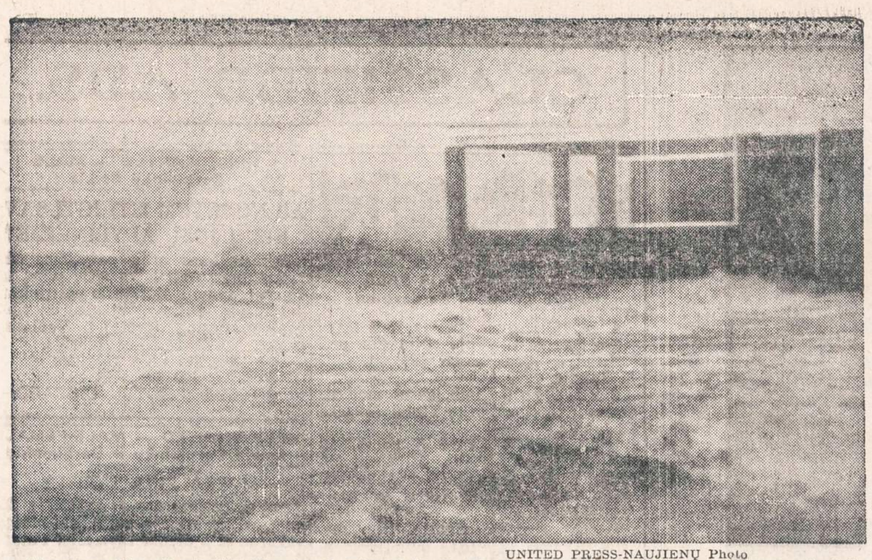

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Uraganas "Ione" siaučia Morehead miestelyje N. C. Priešakyje — vandens apsemta miestelio gatvė. Padaręs dešimtis milijonų dolerių nuostolių uraganas pasuko jūros pusėn. Manoma, kad daugiau nuostolių nebepridarys.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ POLITIKA

LAISVOJI TRIBŪNA

Mes daug rašome, skaitome ir girdime apie karštą politiką ir šaltą karą, bet realių faktų politikoje iki šiol dar nesimato. Ateinančiais metais įvyks dideli ir svarbūs rinkimai, pradedant nuo JAV prezidento iki valstybių gubernatorių.

Pas mus Chicagoje, Illinois valstybėje, bus renkamas gubernatorius, prokuroras, o taip pat ir 50 Ward Committeemen bei įvairūs kiti mažesni valdininkai. Rugsėjo mėnesį po Labor Day prasideda įvairūs slapti politiniai pasitarimai ("maneuvers"). Chicagos mieste paprastai meras rekomenduoja, nominuoja ir nustato miesto ir valstybės kandidatus, bet kartais gerai susiorganizavusios tautinės grupės priverčia merą, kad vienas arba antras jų tautietis būtų uždėtas ant sleito. Tokiu būdu didesnės ir gerai organizuotos tautinės grupės yra pasipriešinusios politiniams bosams ir tuo pačiu sykiu atsiekusios laimėjimo, vieną ar kitą savo tautos žmogų įtraukdamos į sleito sąrašą. Net juodoji rasė per trumpą laiką jau turi išrinkusi tris teisėjus: du municipaliniame teisme ir vieną Circuit teisme; jie turi taip pat desėtkus ir šimtus svarbių paskirtų darbų.

Lietuviai miega

Illinois valstybė turi 153 valstybės atstovus (state representatives) ir 51 valstybės senatorių. Iki šios dienos lietuviai demokratai neišdrįso griežtai pareikalauti, kad vienas arba antras lietuvis būtų išrinktas į valstybės legislatūrą. Chicagoje mes turime 50 Ward Committeemen. Ypatingai 13-me, 12-me, 11-me ir 9-me Warduose yra didelis lietuvių balsuotojų skaičius, todėl lietuviai turėtų reikalauti demokratų bosų, kad bent viename ar dviejuose Warduose lietuvis būtų išrinktas Ward Committeemanu. Reikalauti demokratų bosų šios "malonės" reikia turėti daug drąsos, energijos ir politinės galios. Iki šios dienos tokių drąsių lietuvių vadų nepasirodė. Lietuviai biznieriai ir profesionalai galėtų sudaryti stiprią politinę organizaciją ir reikalauti minėtų vietų. Bet, kaip žinome, lietuvių biznieriai ir profesionalai politiniais reikalais nenori rūpintis.

Chicagoje mes turime per 200,000 lietuvių. Bet nežiūrint to didelio skaičiaus, mes turime tik du municipalinio teismo teisėjus. Žinoma, jie buvo uždėti ir išrinkti demokratų sąrašu.

Mūsų lietuviai dažnai pasijuokdavo iš kitų tautinių grupių, bet reikia pažymėti, kad kai šį pavasarį Morris B. Sachs buvo išrinktas į City Treasurer vietą, jis padarė prižadą Chicagos balsuotojams, o ne partijos bosams. Tą savo politinį pažadą jis išlaiko ir nėra abejonės, kad išlaikys ateityje. Jis neparsidavė ir neparsiduos politinei mašinai ir jos bosams, bet ištikimai tarnauja visiems Chicagos balsuotojams. Nors dalyvauju politiniame gyvenime daug metų, bet tik pirmą kartą matau tokį drąsų, nepriklausomą ir pasiryžusį valdžios tarną, kaip Morris B. Sachs. Didieji politikieriai jo nemėgsta, kadangi jis surado politikierių užmirštą 1 milijoną dolerių. Visi kiti valdininkai didina savo biudžetus, o jis sumažino. Negana to, iš savo metinio biudžeto jis sugrąžino miestui 48,000 dolerių.

Man atrodo, kad lietuviai turėtų imti pavyzdį iš šio politikieriaus, būtent Morris B. Sachs. Bendrai, demokratų ir republikonų partijos yra labai organizuotos. Jeigu jų išrinktas arba paskirtas valdininkas pradeda organizuoti ir jungti savo tautiečius į stipresnę politinę grupę, partijos vadai jam politiškai "kerta galvą", bet p. Morris B. Sachs to nebijo.

Yra apgailėtinas dalykas, kad mūsų lietuviai, nors ir būdami nuosavybių savininkai bei stambūs taksų mokėtojai, bet iki šiol neturėjo politinio pripažinimo. Pasirodo, kad ir ateinančiuose rinkimuose jokio specialaus pripažinimo iš demokratų partijos jie nelaimės. Politika yra biznis, ir tie, kurie turi politines vietas, turi elgtis bizniškai. Jeigu jie nori mūsų balsų, jie turi duoti mums tinkamus politinius pripažinimus, o ne numesti mums vieną arba antrą politiniai nugraužtą kaulą. 11-tame Warde, kur gyvena mūsų dabartinis Chicagos meras, mes turime daug lietuvių. Jų organizuoti balsai galėtų nusverti rinkimus. Vadinasi, nuo jų balsų priklauso demokratų ar republikonų kandidatų laimėjimas.

Demokratas

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IŠ TOLI IR ARTI — MOVING

Naujai dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai

Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Vieta, kur tikrai gali puikiai praleisti vakarą baltai apklotų staliukų ir žvakučių apšviestoje lietuvių vedamoje

ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE

RESTORANAS-KAVINĖ-COCKTAIL LOUNGE — 1522 W. 51st STREET

Dining room'as, dėl vykstančio dabar pertvarkymo ir remonto, veikia tiktai penktad. ir šeštadieniais.

Apie spalio mėn. 5 d. įvyks pilnas pertvarkytas ir išdekoruotas Kavinės-Cocktail Lounge atidarymas. Lietuviški bei vietiniai gardžiai pagaminti valgiai. Labai maloni atmosfera — vėdinama šaltu oru. Kur rasi Chicagoje lietuvišką užeigą — kavinę, kur 4 vakarus savaitėje TREČIADIENIAIS, PENKTADIENIAIS, ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS grotų puiki muzika, prie kurios galėtum smagiai pasišokti.

Kavinė atidaryta kasdien iki 4 val. ryto, o šeštadieniais iki 5 val. ryto.

Specializuojamės ir pusiau uždarais baliais: gimtadienių, vedybinių sukakčių ir kitomis progomis. Galima rezervuoti su valgiais, gėrimais, muzika ir patarnavimu.

Atsykite, tikrai nesigailėsite praleidę vakarą pas mus.

VALE IR VLADAS VAITEKUNAI.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį

COMPLETE AUTO SERVICE

4542-44 SO. WESTERN AVENUE — Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

BA 1955 METAMS: Pirm. A. Zaiagėnas, 129th ir State Rd., Lemont, Ill.; vicepirm. A. Barscius, 3014 W. 40th St.; fin. rašt. G. Jakubauskas, 3242 So. Emerald Ave.; nut. rašt. W. Pankauskas, 1820 Canalport Ave., CA 6-5388; kas. F. Norbut, 1645 W. Wabansia Ave., AR 6-1068; kontr. rašt. W. Vinclovas, 3362 So. Lowe Ave.; kasos globėjos: M. Sinkevičienė ir O. Slausgalvienė; ligonių apekūnas F. Norbut. Susirinkimai būna kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS KAREIVIŲ VALDYBA 1955 METAMS: Kazys Šimkus pirm., 1514 S. 48th Ct., Cicero; S. Šileika ir J. L. Žukauskas vicepirm. ir ligonių lankytojai; K. P. Deveikis nut. rašt.; K. Andrijauskas iždininkas; Ben Tumaviče fin. rašt. Susirinkimai kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, Liberty svet., 1401 S. 49th Court.

CICERO LIETUVIŲ NAŠLIŲ IR NAŠLIUKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Antanas Matul, 1631 So. 48th Ct., Cicero, Ill.; pirm pagelb. Paul Kvederis, 1420 So. 50th Ct., Cicero; nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., Chicago; turto rašt. Antanas Grincevičius, 8036 So. Yale Ave., Chicago 20, Ill., tel. ST 3-3316; kontrolės rašt. John Zaura, 2222 West 23rd Pl., Chicago; iždin. ir koresp. J. Balakas, 1414 S. 49th Ct., Cicero, tel. TO 3-8534; maršalka J. Striška, 1411 So. 48th Ct., Cicero. Susirinkimai vyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėnesio, 8 val. vak., 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

ZARASIŠKIŲ KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. J. Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., tel. PR 6-4710; nut. rašt. F. Zaliecka, 5347 S. Bishop St., tel. GR 6-3054; fin. rašt. J. Yuškėnas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; ižd. Ralph Puslis, 7144 So. Sawyer Ave., tel. PR 6-7045; trys direktoriai: J. Alikonis, 1005 W. 58th St., tel. WE 6-6235; N. Matulis, 1318 N. Homan Ave., tel. AL 2-5181. Susirinkimai šaukiami kas antro mėnesio pabaigoje Holywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicagoje.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPOS KLUBO 1955 METŲ VALDYBA: Antanas J. Valonis pirm., 2222 W. 107th Street, PR 9-1077; Frank J. Jakavičia vicepirm., 3531 W. 5th Ave., SA 2-4985; Mečys Krasauskas nut. rašt., 4438 So. Francisco Ave., LA 3-8952; Bruno G. Shotas finansų rašt., 7140 So. California Avenue, HE 4-1135; Frank Mickas ižd., 4146 Archer Ave., LA 3-9066; John A. Simonavičius iždo glob., 4531 So. California Ave., LA 3-6978; Jonas Gurgždas kontr. rašt., 3944 S. Rockwell St.; Domininkas Chepela maršalka; Teisėjas A. F. Wells advokatas-patarėjas, 59 W. Washington St.; Dr. M. T. Strikol daktaras-kvotėjas, 4645 So. Ashland Ave., YArds 7-4787. Keistučio klubo susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį 1-mą sekmadienį 1 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETOS" VALDYBA 1955 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3302 S. Union Ave., YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., telef. LA 3-6308; fin rašt. Magd. Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave., GL 3-3622; ižd. Anastazija Valančienė, 5702 So. Emerald Ave.; iždo glob. Marė Endziulienė, 5610 S. Maplewood Ave.; tvarkdarė Ona Juozaitis, 3249 So. Green St. Susirinkimai Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd Street, kas antrą antradienį.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1955 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klonienė, 8858 So. Cottage Grove Ave.; protokolo rašt. Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl., tel.: PU 5-8099; fin. raš. ir organ. Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave., tel. WA 8-0865; iždininkė Anastazija Snarskis, 610 E. 88th St., tel. TR 4-9291; iždo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel. VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place; dakt. kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Tuley Park svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

UNITY LITHUANIAN BEN. CLUB VALDYBA 1955 METAMS: Pirmininkas Mike Trijonis, 4510 So. Hermitage Ave., FR 6-2172; pirm. pagelb. Stanley Petkus, 4603. So. Paulina St., nut. rašt. Mike Martin, 6611 S. Fairfield Ave., HE 4-9822; fin. rašt. Walter Sharka, 4635 S. Washtenaw Ave., FR 6-0166; ižd. Nick Abaravičė, 8907 So. Cottage Grove Ave., VI 6-1855; kasos globėjai St. Laparskis ir Kost. Kupetis; namo trustisai: Nick Abaravičius, L. Rimšelis, P. Šeduikis; manager L. Rimšelis, 3020 W. 64th St. Susirinkimai vyksta kas pirmą kiekvieno mėnesio penktadienį 8 val. vakare, 4558 So.

GRADINSKAS

KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ

Televizija, radijas, fonografai, lempos, baterijos, antenos.

J. G. TELEVISION CO.

2512 WEST 47th STREET

Tel.: FRontier 6-1998

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU

(MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1955 m. Valdybos:

Naujienų Parengimai

1955 metais įvyks šie NAUJIENŲ parengimai:

Rudeninis koncertas—lapkr. 13 d.

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA, Chicagos Liet. Draugijos skyrius: Pirm. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave., Cicero; nut. sekr. J. Balakas; fin. sekr. ir iždininkas K. Jakubka; iždo globėjas M. Tribičius. Susirinkimai vyksta kas trečią ketvirtadienį Skadausko svetainėje, 1500 S. 49th Ave.

DRAUGYSTĖ SUSIVIENIJIMO VAIKŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDY-

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas

Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 LA 3-9719

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS

iš arti ir toli

NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.

Pigus, sąžiningas patarnavimas

Šaukite:

R. ŠERĖNAS

4546 SO. WOOD STREET

Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

DAnube 6-6887

DAINA TELEVISION

PARDAVIMAS-TAISYMAS

3130 S. HALSTED

PIGIAI IR SAUGIAI

PERKRAUSTAU BALDUS

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas

6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7096

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra namine gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoj nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, prešalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

South Boston 27, Mass.

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris sąlygoja priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia maž iausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.

VALANDOS:

Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro

Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.

Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta

4712 S. ASHLAND AVE

YArds 7-1373

SOPHIE BARCUS

★

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles

Tel.: HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST

Chicago 29, Illinois

— Mažieji lietuviukai tremty je nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI

GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS

2300 WEST 51st STREET

VALANDOS:

Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.

Ketvirtad., penktad. 2-4 ir 6-9 popiet.

Šeštadieniais 10-2 val. popiet.

Tel. Ofiso: PRospect 6-1795

Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

PRITAIKO AKINIUS

6322 SO. WESTERN AVENUE

Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.

Kitu laiku tik susitarus.

Ofiso telef.: PRospect 8-3229

Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 WEST 63rd STREET

Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Rez.: 3241 WEST 66th PLACE

Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas: HEmlock 4-5849

Rezidencija: HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: Virginia 7-0036

Rezidencijos: BEverly 8-6244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų.

Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511

Ofiso telef.: YArds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 WEST 35th STREET

Kampas Halsted ir 35-tos gatvės

Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4055 ARCHER AVENUE

(Kampas Archer ir California Ave.)

VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3888

DR. S. GEŠTAUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2624 West 71st Street

(Kampas 71 & Talman Ave.)

Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef: INterocean 8-8732

Ofiso telef.: INterocean 8-7654

DR. K. GUDAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Chirurgija ir moterų ligos

10756 SO. MICHIGAN AVE.

Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad. 10-3. Kitu laiku—susitarus.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.

Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso telefonas: PRospect 6-3838

Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.

2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322, rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK

(LIETUVIS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.

MANOR MEDICAL ARTS BUILDING

6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12—4 val.

Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialistė Moterų Ligų ir Akušerijos

Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.

Kitu laiku pagal susitarimą

Adresas: 2750 W. 71st St.

(Kampas 71st ir California)

Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210

Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 SO. ARCHER AVENUE

Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30

Daily afternoons.

Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. Moterų Ligos

3267 SO. HALSTED STREET

Telefonas: DAnube 6-1125

Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro.

Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Moterų ir vaikų ligos

10748 So. Michigan Avenue

Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399

Rezidencijos: PRospect 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos

2423 WEST 63rd STREET

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8, Šeštadienį 2-4 val. po pietų.

Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2408 WEST 63rd STREET

Tel.: HEmlock 4-5524

Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 ARCHER AVENUE

(įejimas iš Whipple St.)

Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.

Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 SO. ASHLAND AVENUE

Ofiso valandos; nuo 2—4 ir 6—8. Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.

Ofiso telefonas: YArds 7-4787

Namų telef.: PRospect 6-1930

Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896

Rezid.: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 WEST 47th STREET

(kampas 47th ir Hermitage)

Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šest. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253

Rezidencijos: GRovehill 6-8876

DR. A. Z. ŠAULYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)

Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. Moterų ligos.

Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.

(antras namas nuo Western Ave.)

Ofiso ir rezid. tel. PRospect 8-1223

Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir ketvirt. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

CHIRURGINĖS LIGOS

Ofiso telef.: HEmlock 4-2123

6255 SO. WESTERN AVENUE

Rezid. telef.: PRospect 6-8484

Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 SO. 49th COURT, CICERO

Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Šeštadieniais 10-2.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičius

(VAŠKEVIČIŪTĖ)

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

6248 SO. KEDZIE AVENUE

Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 WEST 31st STREET

(kampas Halsted ir 31-os gatvių)

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6400 SO. KEDZIE AVE.

Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.

Telefonas: HEmlock 4-7899

Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.

ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.

1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois

Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas - Orthoptistas

Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.

Kalba lietuviškai.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas: YArds 7-6616

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

Telefonas: YArds 7-7381

Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.

4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Hannoverio regiono vyrų grupė

1947 m. liepos mėn. 21 d. H. M. (Hannoverio vyrų) 239 grupė su "Stamford Victory" laivu įplaukė į Hull uostą Anglijoje. Po paros laiko buvom nuvežti į Bedhamptono stovyklą, kur netrukus atvežė ir mūsų žmonas. Stovyklai vieta buvo parinkta pietinėj Anglijoj, kuri yra žmonių vadinama žaliąja Anglija, netoli Portsmouth miesto. Po geros savaitės poilsio mūsų grupės didelė dalis moterų buvo nuvežta darbams į Bournemouth miestą ir gavo darbą skalbyklose. Artimesnėse nuo Bournemouth miesto apylinkėse buvo apgyvendinditi ir jų vyrai, kurie pradžioj buvo paskirstyti dirbti žemės ūkyje. Likusią grupės dalį išskirstė po įvairias Anglijos vietoves. Aš iš pirmųjų dienų pakliuvau į Londoną, nes ten iš anksčiau jau buvo gavusi darbą mano žmona. Nuo to laiko jau praėjo 8 metai, tai šiemet, vieno mūsų kelionės grupės lietuvio pakviesti, nutarėme atostogas praleisti Bournemouth apylinkėje.

Ten, kur pušynai maudos saulės spinduliuos

Waterloo stotyje įsėdame į traukinį, kuris po 3 valandų kelionės, šniokšdamas įriedėjo į Christchurch. Tai nemažas Bournemouth priemiestis su apie 1,000 metų senumo pilies liekanomis ir garsia padavimais Kristaus vardo bažnyčia. Pro miestą iš vieno šono teka upė Avon, o iš kito — upė Stour. Jos, prieš įtekėdamos į jūrą, plačiai išsilieja į pievas, sudarydamos gražią įlanką. Iš vandens kyšo mažos salelės, kuriose ganosi gyvuliai, o pakraščiais plaukioja motoriniai laiveliai. Pakrančių aukštumose, kadaise buvusių taip garsių, bet jau šiandien savo paskirtį atgyvenusių, stukso keletas kariškų fortų.

Christchurch persėdam į keleivinę mašiną ir vingiuotais keleliais įneriam į amžiną dainą dainuojančius miškus. Pakeliui privažiuojame Bransgore, kur kadaise buvo žemės ūkio darbininkų hostelis ir jame buvo apgyvendinti į Angliją atvažiavusieji dypukai. Jų tarpe nemažai buvo ir lietuvių. Jie gyveno bačkos formato nameliuose ir darbams buvo vežami pas apylinkėje gyvenančius ūkininkus. Čia veikė DBLS skyrius ir ruošdavo kultūrinius parengimus. Dabar čia likę tik barakų pamatų žymės, vienas kitas berželis — svyruonėlis ir pora plačiašakių obelių. Iš čia jau netoli South Holmsley, ir be didelio vargo surandame mus pasikvietusius lietuvius. Tai buvęs Kauno miesto prekybininkas, kuris dabar turi išsinuomavęs gražų mūrinį namelį ir gabalą žemės. Dirba vietoj esančiam General Motors fabrike. Žmona šeimininkauja namuose, laiko gerą būrį vištų, keletą kiaulių ir augina daržoves. Maisto užtektinai turi sau ir dar atlieka pardavimui. Maisto produktus su ragažėmis tempti į miestą nereikia, prekybininkai patys atvažiuoja ir išsiveža. Prekes ir paštą kiekvieną rytą atveža į namus. Piniginis atsiskaitymas vyksta pabaigoj savaitės. Žinant kiek vargo turėjo Lietuvos ūkininkas iki įpiršdavo savo produktus ir, pamačius kaip tie reikalai Anglijoje yra sutvarkyti, tuoj pajauti didelį skirtumą.

Atvykę tuoj pradėjom naudotis kaimo malonumais: diena — saulė, pušynai, jūra, o vakare — romantiškas "Juodojo Katino" restoranas.

Bournemouth miestas

Bournemouth yra gražus pušynuose paskendęs, kurortinis miestas. Nuo jūros pusės miestą saugoja aukšti vingiuoti krantai, kurie pagražinti dekoratyviniais medeliais ir gėlynais. Centre gausu žmonių rankomis išpuoštų parkų, o pakraščiuose — amžinai žaliuojančių pušynų. Pasižvalgius į miesto pakraščius, susidarai vaizdą, rodos, vaikščioji po Alytaus pušynus. Miškeliuose pastatyti gyvenamieji namai, aplinkui ošia pušys ir, iš samanų iškišę galvas, šypsosi storasprandžiai baravykai. Švaros atžvilgiu miestas labai daug skiriasi nuo Londono. Londone pilnos gatvės šiukšlių, o Bournemouth ne papirosų nuorūkų nesimato. Autobusai ir trolibusai švarūs, moderniški, tarnautojai mandagūs.

Ringwood turguje

Ringwood miestelis yra New Forest pakraštyje ir apie 14 mylių atstume nuo Bournemouth. Sužinojęs, kad ten būna dideli gyvulių ir ūkio produktų turgai, tad smalsumo vedamas nutariau pamatyti kaip vyksta Anglijoje kaimo prekyba. Sulaukęs trečiadienio ryto, per sidabro rasa pasipuošusias pievas, tiesia linija pro aerodromą, patraukiau į autobusų sostojimo vietovę — Thurney Hill. Girdėjau pasakojant, kad šitą aerodromą laike Antrojo Pasaulinio karo įrengė Amerikos darbininkai. Darbas vyko akordiniai, ir kas greičiau atliko paskirtą darbo normą, tas greičiau grįžo į Ameriką. Dabar šitas aerodromas yra nenaudojamas ir dalis jau paversta ariama dirva, kurioje šnabžda ilgais akuotais apsišarvavę miežiai. O ten, kur negalima su plūgu įeiti, pro cemento plyšius iškišęs galvą raudonasis dobilas merkia akį baltajai laukų ramunei...

Netrukus atvyko autobusas, kuris per Burley aukštumas ir kadugynus atvežė į Ringwood turgavietę. Aikštė pilna prisirinkusi žmonių ir laukia varžytynių pradžios. Daugumoj tai apylinkės ūkininkai, kurie apsivilkę ilgais brezentiniais lietpalčiais, rumbuoto aksomo kelnėmis ir apsiavę su ilgais aulais guminiais butais. Vežimų aikštėje nesimato, visi suvažiavę mašinomis ar sunkvežimiais. Išgirdęs parduodamų kiaulių žviegimą, spaudžiu į gyvulių turgų. Tai gana didelis be sienų barakas, kurio gardeliuose sustatyti (kiekvienos rūšies atskirai) pardavimui skirti gyvuliai. Gretimam barakėlyje sustatyti narveliai su naminiais paukščiais ir čia pat ant esančių stalų išdėstyti maisto produktai: kiaušiniai, sviestas medus ir k. Taip sakant, tik pieniškas maistas, bet mėsos ir jos gaminių pardavimui nėra. Taip pat ir laisvo pirkimo ir pardavimo nėra. Kiekvienam dalykui yra nustatyta kaina ir jis parduodamas iš varžytynių, kas daugiausia pasiūlo, tai tas ir nuperka. Maži gyvuliai ir paukščiai po vieną neparduodami, reikia pirkti visą lizdą, kuris susideda iš 4-5, o kartais ir daugiau, štukų. Kiek paviršutiniai pastebėjau, tą dieną buvo tokios kainos: riebi jauna kiaulė — 50 svarų, veršiai nuo 12 iki 20 sv., mažas paršiukas — 28 šilingai, gaidžių porelė 34 š., jaunų vištų p. — 34 š., senų vištų p. — 25 š. ir p. Pažiūrėjęs į angliškas kiaules, prisiminiau tuos laikus, kai Anglija iš Lietuvos kuone dovanai gaudavo bekonus. Jeigu rasdavo šilingo didumo juodą lopelį, tai jau nepirkdavo. O kokios jų kiaulės, juodos, rudos, deglos, bet dabar nežiūri į spalvą, tik priduok, — "išlepintas" skilvis suvirškina viską.

Po "kiauliškų" apmąstymų, nudulinau į netoli esantį daržovių turgų. Čia gan nemažas plotas apkrautas daržovių, vaisių, gėlių ir senų ūkio įrankių. Pardavimas vyksta irgi varžytynių būdu. Savininkas iškėlęs prekes rado jas, o varžytynių vedėjas pasako kainą. Na ir prasideda varžytynės. Išpardavę prekes, užsuka į restoraną išgerti magaryčių. Magaryčių gerti susirenka visa šeima, bet jos yra trumpos ir palyginus su lietuviškomis, gana sausos. Toje apylinkėje trečiadieniais 1 val. po pietų uždaromos visos krautuvės, tai žmonės skubinasi anksčiau apsipirkti ir tuoj po pietų visi išgaruoja į namus.

Miestelyje yra iš 13 amžiaus užsilikęs namelis, kuriame įrengtas nedidelis muziejus ir lankytojų patogumui arbatinė. Apylinkės miškeliuose ganosi kaimenės arklių, o kai kur matosi ir galvijų. Tai paplentėse gausu perspėjimo ženklų su įrašais: "The New Forest", vidury — šuoliais bėgantis arklys ir apačioj — "Watch for animals".

Pas Fordingbridge lietuvius

Sulaukę šeštadienio, išvažiavome į Fordingbridge aplankyti ten gyvenančias dvi lietuvių šeimas. Pirmiausia užsukome pas kelionės draugą, su kuriuo kartu atvažiavome į Angliją. Randame dar neseniai grįžusį iš darbo, remontuoja plentus, tai tenka kartais ir šeštadienį padirbėti. Vos spėjam sumesti vieną kitą žodį, netrukus atvyksta ir gretimai gyvenanti antroji lietuvių šeima. Tai Lietuvos ūkininkai, kilimo nuo Šakių. Dabar dirba pas anglų farmerį ir augina pamidorus. Kaip buvęs ūkininkas, tuoj užveda kalbą, koks yra skirtumas tarp Lietuvos ir Anglijos ūkininko ir plačiai papasakoja, kaip vyko Lietuvoje vadinamasis Suvalkijos ūkininkų streikas. Prie linksmų kalbų ir gėrybių apkrauto stalo greitai prabėgo laikas. Aštuonių metų Anglijoje gyvenimo proga, išmetam po "burnelę" ir išdundame atgalios.

Apylinkėje teko pastebėti su šiaudiniais stogais trobesių. Dengti ne kulaičiais, bet palaidais šiaudais, kurie priraišioti prie lotų. Be keturkampių, teko pastebėti ir panašių į grybo galvą, stogų. Stoge žiba kaip vilko akys keletas mažų langučių, apipintų storomis šiaudų pynėmis. Pats stogas yra žymiai didesnis už pastatą, tai jo pastogės sudaro gerą apsaugą nuo saulės ir lietaus.

Taip ir baigėsi savaitė atostogų. Atsigaivinę skaniu miškų oru, grįžome į Londoną, turėdami vilčių, kad gal po metų vėl teks kur nors išvažiuoti.

V. Vytenietis

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Potvynio apsemtomis gatvėmis Tampico miesto Meksikoje gyventojai iševakuojami iš namų. Rytinį Meksikos pakraštį nusiaubęs uraganas "Janet" paliko šimtus žuvusių, tūkstančius sužeistų ir daugelį tūkstančių be pastogės. JAV aviacija padeda evakuoti gyventojus ir aprūpinti visokiais reikmenimis nelaimės ištiktuosius.

KARŠČIŲ IŠVARGINTA KALIFORNIJA LAUKIA LIETAUS

Rašo V. PAJŪRIS, Los Angeles, Calif.

Milžiniški vasaros kaitrų nuostoliai

Šiemet vasara Kalifornijoje buvo ypačiai karšta, po 64 metų pertraukos pasivariusi iki 113° karščio. Tai, be abejo, buvo per daug, čia jau ir pratusiems karštį pakelti. Kai kurie jų to ir neišlaikė. Skelbiama, kad nuo vasaros karščių, kurie laikėsi virš 100° nuo rugsėjo 1 iki 13 d., čia mirė 130 žmonių. Daug didesnį skaičių kaščiai paguldė lovon trumpesniam ar ilgesniam laikui. Jų nemažą dalį nuvarė net į ligonines.

Kaitrų išdžiovinti miškai ir daigynai buvo nusiausti gaisrų, kurie savo duoklę šiemet pasiėmė taip pat rekordine apimtimi. Dabar jau apskaičiuota, kad šių metų vasarą Kalifornijoje vien miško išdegė už 100,000,000 dolerių. Prie šios sumos reikia dar pridėti kitus milijonus nuostolių, kurie susidarė taip pat karščių pasėkoje: gaisrai sunaikino virš 100 brangių namų, žuvo tūkstančiai galvijų, kralikų ir paukščių, taip pat nukentėjo pasėliai, vynuogynai, daržovės. Žodžiu — rekordiniai karščiai davė rekordinius ir nuostolius.

Karščių išdeginti laukai ir girios, žmonės ir gyvuliai, kaip gervė giedros, čia laukia lietaus. Jau buvo besusidarą ir šiokių tokių vilčių, kai iš jūros pusės užplaukė keli tamsesni debesėliai. Bet jie vėl dingo kažkur dykumose ir dienos grįžo vėl saulėtos ir giedrios, tikrai maloniai rudeniškos.

Lietuviškas kugelis Amerikos diplomato bažnyčioje

Tikrai taip. Buvęs Amerikos pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Lietuvai Dr. Owen J. C. Norem, kaip liuteronų šv. Andriejaus parapijos kunigas, spalio 1 d. savo parapijoje surengė vadinamąjį Baltijos Tautų Festivalį, kuriame, per ALT vietos skyrių pakviesti, su lietuvišku kugeliu dalyvavo ir lietuviai. Į šį Pabaltijo Tautų Festivalį buvo sukviesta visos tautos, gyvenančios prie Baltijos jūros: lietuviai, latviai, estai, suomiai, danai, vokiečiai ir norvegai. (Dr. Norem yra norvegų kilmės). Ten buvo tautinių šokių, liaudies dainų ir originalių tų kraštų maisto patiekalų. Apsčiai mirgėjo tautiniai rūbai. Lietuviams atstovavo M. Aftukienė, kuri ir lietuvišką kugelį iškepė.

Dr. Norem yra didelis lietuvių prietelis ir dažnai matomas mūsų tautinėse šventėse. Už šį jo palankumą Los Angeles lietuviai jam atsimokėjo visuotiniu boikotu — jo rengiamoje šventėje tedalyvavo vos 14 lietuvių. Tai vietos ALT skyriaus nuopelnas...

Biržiškienės mirtis — vis dar tebėra paslaptimi

B. Biržiškienės mirties priežastis (kaip žinoma, ji buvo rasta rugsėjo 15 d. prigėrusi jūroje — Pacifiko vandenyne) vis dar nėra išaiškinta. Policija reikalą tebetiria ir jos pranešimo dar nesitikima greitai sulaukti. O pagaliau ar ir policijai pavyks nustatyti tikrąją žuvimo priežastį — kasgi dabar gali pasakyti.

Los Angeles lietuviškoji visuomenė giliai atjausdama prof. M. Biržiškos padėtį, jautriai atsiliepė ir šį kartą savo aukomis Biržiškienės laidotuvių išlaidas apmokėti. Jonas Uždavinys ir M. Aftukienė parinko aukų, kurių iš viso čia buvo sumesta arti 350 dolerių. Už vietą kapuose sumokėta 215 dolerių 60 centų ir laidotuvių įstaigai 188 doleriai 70 centų. Iki galutino sąskaitų išlyginimo trūksta dar virš 50 dolerių.

Grįžtant prie Biržiškų namų pirkimo, kas, spėliojama, galėjo turėti ryšio ir su paslaptinga Biržiškienės mirtimi, pasirodo, kad tų namų pirkėju įrašyta Biržiškų šeima (ne K. Barauskas).

BALF centrui virš 1,000 dolerių

Nedidelės Los Angeles lietuviškosios kolonijos Balfo skyrius šiemet čia jau sukėlė aukomis ir parengimais virš 1,000 dolerių, kurie bus pasiųsti Balfo centrui.

Br. Gediminas atostogauja

Lietuviškosios Los Angeles radijo valandėlės direktorius Br. Gediminas spalio 1 d. išskrido į Chicagą atostogų, kurios užtruks apie porą savaičių. Paviešėjęs Chicagoje, Br. Gediminas lankysis Clevelande ir kituose Amerikos Rytų didmiesčiuose.

Geltona "Krapyla"

Šiomis dienomis Los Angeles pasirodė "visų srovių tylinčiųjų veiksnių" leidžiamas humoro ir satyros leidinukas, pavadintas "Krapyla". Vieno lapo, geltono popierio, rotatorium atmuštas, be vietos ir be redakcijos adresų, šis "Los Angeles lietuvių kolonijos periodinis leidinys Krapyla" buvo išsiuntinėtas paštu, po du — tris egz.

Pavadinimas "Krapyla" ir turinio užuominos nesunkiai leidžia sausiorientuoti, kurioje apylinkėje "Krapyla" gimė, kas ją redaguoja ir leidžia.

Vokiečiai groja — latviai šoka

Spalio 1 d. latviai skelbimu per lietuvišką radiją kvietė lietuvius atvykti į jų rengiamą koncertą ir šokius Tarptautiniame Institute. Šokiams, esą, gros "geras vokiečių orkestras"...

Estų namai...

Los Angeles mieste ir apylinkėse gyvenantieji vos 260 estų sugebėjo nupirkti namus už 60,000 dolerių su sale parengimams, susirinkimams ir t. t.

...Ukrainiečių muziejus

Ukrainiečiai Ontario, Calif., atidarė savo muziejų, kuris jiem kainavo apie 40,000 dolerių.

ANDY NORBUTAS, groja "ŠALTIMIERO RADIJO", WGES programoje šį vakarą, 8-tą val. vakare, išpildydamas prašymus dėl valsų ir tango muzikos.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

4 BUTŲ erdvus, dailus ir šviesus mūro namas. Gražioje aplinkėje, arti Halsted ir 73rd. Tiktai $31,000. K. Juknis.

2 BUTŲ po 5 kamb. geras medinis namas Brighton Parke Tiktai $12,000. K. Juknis.

MARQUETTE Parke 5 kamb. 10 metų senumo mūr. namas. Gazu šildymas. Patogiai įrengtas dvigubas garažas. Lotas 42x125. Tiktai $16,200. A. Rėklaitis.

LABAI gražioje vietoje, tarp medžių, 6 kamb. (3 mieg.) mūr. rezidencija. Naujas garažas. Dvigubas lotas. Arti 67th ir Pulaski Road. $15,000. A. Sirutis.

10 GRAŽIŲ butų didingas apartmentinis namas Chicagos vakaruose. Įmokėti tik $20,000. Savininkas duoda visą morgičių. Arba mainys į namą Pietų vakaruose. E. Kuršius.

PELNINGA rūbų-avalinės krautuvė su 2 aukštų namu. Daug vertingų prekių. Viskas skubiai parduodama už $27,600. K. Juknis.

MARQUETTE Parke gražioj vietoj skubiai parduodamas geras 2 aukštų mūr. namas su gretimu vertingu lotu, kurį galima pirkti ir atskirai. K. Juknis.

MĖSOS ir maisto produktų krautuvė. Geras biznis, parduodamas už $4,200. E. Kuršius.

BRIGHTON Parke gerai įruoštas mūr. namas 3 butų, vienas su visais veik naujais baldais. 2 butai išnuomojami už $160 mėn. Trečias butas—pirkėjui. Kaina $21,800. A. Rėklaitis.

EKSTRA modernus bznio namas su 4 kamb. butu. Rūsys. Tinka daktarui arba bet kuriam bizniui. Marquette Parke. $27,000. A. Sirutis.

TURIME gerą pasirinkimą ir kitokių įvairaus dydžio namų bei visokių biznių, ūkių ir šiaip dėmesio vertų pirkinių.

O TAIP PAT tarpininkaujame butų-kambarių nuomavime.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

3347 So. Morgan, 2 aukštų mūrinis namas, krautuvė ir butas. Ekstra lotas. Tuščias, reikalingas remonto. Įmokėti $1,500, likusius mėnesiniais išmokėjimais. RAvenswood 8-6530.

6 KAMBARIŲ mūrinis katedžius. Puikiame stovy; 2 auto garažas. $12,000. Teiraukitės savininko, 857 N. St. Louis

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus—insuransus, kas nori biznių knygas suvesti Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.
JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Kasdien: 9-12 ir 4-7 val. vakaro.
Šeštadieniais 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.

BRIGHTON Parke parduodama taverna su visais įrengimais. "Green Turtle", 4516 So. Washtenaw. BI 7-9216

CICEROJE 2 butų, 6-6 kamb., karšto vandens šilima. Arti 30 ir 50 Ave. Taksai $108. Kaina $17,500. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162.

PARDUODAMAS 2 aukštų medinis namas. Viršutiniai 2 butai neša $100 į mėn. Grosernė ir butas užpakaly daro $55,000 apyvartą į metus. Geros atsargos. Lietuvių ir čekų prekyba.
SEeley 3-0409

Lietuvių vienuolynas...

Lietuvių kolonijoje, kuri yra pati didžiausia, bet neturi savų namų, neseniai atidarytas... vienuolynas, į kurį trys seselės vienuolės atvyko iš Chicagos.

Ir dar atvyksta du kunigai

Į Los Angeles vyskupiją netrukus atvyksta du lietuviai kunigai, neseniai baigę teologijos mokslus Romoje. Tai kun. Olšauskas ir kun. Bučmys.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

AR NORĖTUM ĮSTEIGTI SAVO BIZNĮ JŪSŲ APYLINKĖJE?
Investavimas arba patyrimas nėra reikalingas. Dalį laiko arba pilną laiką. Pardavinėti didžiausio pasirinkimo geriausios rūšies "magic cushion" avalynę tiesiog dėvėtojui. Nuolatinis pakartojimas. Didelis uždarbis.
Šaukite arba rašykite
ED SINGER
CONGRESS HOTEL, CHICAGO

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA TYPISTĖ
Bendras rutinos darbas raštinėje. Modernios, vėsinamos raštinės Chicagos vakaruose. 5 dienas savaitėje. Patogumai atsinešusioms savo užkandžius. Aukštas pradinis atlyginimas.
COUPLINGS CO., 2205 W. Roosevelt Road. MOnroe 6-1272. Mr. Ellman.

BATŲ SIUVĖJU
VYRŲ IR MOTERŲ
Baleto batų siuvėjų, kirpėjų, viršų apsiuvimo operatorių.
Apmokamos atostogos. Dykai apdrauda
L E O ' S
32 West Randolph St.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.
AGENTAMS IR BROKERIAMS AUKŠČIAUSI KOMISAI.
AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS. Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti 6%.
VEIKIA NOTARIATAS. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
WAlbrook 5-3671

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - KONTRAKTORIUS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.
Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 S. LOWE AVE., CHICAGO

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠRENDUOJAMAS 6 kambarių furnišiuotas butas. Pigi renda.
6504 So. Rockwell St. GR 6-3918

IŠNUOMOJU kambarį rimtam vyrui. Norėčiau, kad būtų kaip gaspadorius. Turiu savo naują namą. Esu našlė.
14720 Keystone, Midlothian, Ill.
FU 5-0366

VERTA DĖMESIO
Jau atspausdinta:
V. PUTINO — ALTORIŲ ŠEŠĖLY, Romanas, 632 p., 3 dalys, įrišta $6.00.
A. MERKELIO parašyta J. TUMO-VAIŽGANTO MONOGRAFIJA, įrišta, 500 psl. $7.00.
V. ČIŽIUNO — TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE, taip pat įrišta, 220 psl., $1.50.
V. VARNIENĖS — DIDŽ. VIRĖJA, 792 psl. $6.00.
101 DAINA su žodžiais ir gaidomis, 122 psl. $1.00.
Visas šitas vertingas knygas galite gauti pas J. KARVELĮ, 3322 S. Halsted St., Chcago, Ill. YArds 7-0677.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MĮSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik už $1.00.

Skaitykite "N-nas"